

SAMSTÆÐUÁRSREIKNINGUR RARIK ohf. 2023

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3	Eiginfjáryfirlit	12
Áritun óháðs endurskoðanda	5	Sjóðstreymisyfirlit	13
Rekstrarreikningur	9	Skýringar	14
Yfirlit um heildarafkomu	10	Viðauki: Yfirlýsing um stjórnarhætti	39
Efnahagsreikningur	11	Viðauki: Ófjárhagslegar upplýsingar	42

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Rarik ohf. var stofnað 1. ágúst 2006 og tók yfir rekstur og eignir Rafmagnsveitna ríkisins. Meginstarfsemi Rarik, móðurfélagsins, er rekstur dreifiveitu sem starfar skv. lögum nr. 65 frá 2003 og nær dreifiveitusvæðið til meginhluta landsins utan höfuðborgarsvæðisins, Vestfjarða og Reykjaness. Auk þess rekur Rarik fimm hitaveitur, jarðvarmaveitur í Búðardal, Blönduósi, Skagaströnd, Siglufirði og á Höfn í Hornafirði og Nesjum og fjarvarmaveitu á Seyðisfirði. Framleiðsla og sala rafmagns er í höndum dótturfélagsins Orkusólunnar ehf. Rarik Orkuþróun ehf. hafði umsjón með erlendu verkefni sem var selt til samstarfsaðila á árinu og Ljós- og gagnaleiðari ehf. hefur umsjón með ljósleiðurum sem lagðir hafa verið með jarðstrengjum. Dótturfélögin eru alfarið í eigu Rarik ohf.

Rekstur ársins

Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðureikning Rarik ohf. og dótturfélaga. Samkvæmt rekstrarreikningi námu tekjur samstæðunnar 20.736 milljónum króna (2022: 18.027 milljónum króna), rekstrargjöld 17.259 milljónum króna (2022: 15.305 milljónum króna) og rekstrarhagnaður fyrir fjármagnsliði nam 3.478 milljónum króna (2022: 2.722 milljónum króna). Fjármagnsgjöld nettó námu 1.576 milljónum króna (2022: 2.582 milljónum króna). Breytingu hreinna fjármagnsgjalda má að stærstum hluta rekja til vaxta- og verðbótatekna af móttteknum skuldabréfum vegna sölu Landsnets ohf. á árinu 2022. Hagnaður ársins 2023 að teknu tilliti til tekjuskatts nam 1.521 milljón króna (2022: 2.459 milljónum króna). Áhrif af endurmati virkjana að frádregnum skattáhrifum voru samtals 1.040 milljónir króna (2022: 365 milljónum króna) og nam því heildarhagnaður ársins 2.561 milljón króna (2022: 2.443 milljónum króna) samkvæmt yfirliti um heildarafkomu ársins 2023. Ársverk voru 241 á árinu samanborið við 232 árið 2022, sjá nánari upplýsingar í skýringu 8.

Tekjur samstæðunnar hækkuðu frá fyrra ári bæði af dreifingu og sölu rafmagns og sölu á heituvatni, auk þess voru tekjur vegna tengigjalda hærrí en árið áður. Kaup á raforku jukust talsvert á milli ára vegna aðstæðna á heildsölumarkaði en einnig vegna bilunar á Lagarfossvirkjun. Ekki urðu verulegar bilanir í rafdreifikerfinu á árinu og tókst að ljúka við flest fjárfestingaverkefni sem voru á framkvæmdaáætlun ársins þrátt fyrir að tafir hafi orðið á sumum verkum vegna kæru á útboði vegna strenglagna. Í lok ársins 2023 er 77% af rafdreifikerfi RARIK jarðstrengir.

Vísað er til skýringar nr. 28 vegna áhættustýringar félagsins.

Efnahagur

Eignir samkvæmt efnahagsreikningi námu 93.829 milljónum króna (2022: 88.914 milljónum króna) í árslok. Eigið fé samstæðunnar nam 58.037 milljónum króna (2022: 55.785 milljónum króna) eða 62% af heildareignum (2022: 63%). Stjórn félagsins leggur til að greiddur verði arður til hluthafa á árinu 2023 að fjárhæð 310 milljónum króna. Að öðru leyti er vísað til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar og breytingar á eigin fé. Hlutfé félagsins nam 5.000 milljónum króna og er það allt í eigu ríkissjóðs og breyttist fjöldi hluthafa ekki á árinu.

Stjórnarhættir

Stjórn Rarik ohf. leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið stjórnar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra. Starfsreglur stjórnar voru endurskoðaðar í júní 2023. Nánari grein er gerð fyrir stjórnarháttum í sérstakri yfirlýsingu um stjórnarhætti sem fylgir ársreikningnum.

Í stjórn félagsins sitja tvær konur og þrjú karlar. Stjórn Rarik ohf. uppfyllir því skilyrði 63. gr. laga nr. 2/1995, um hlutfélög um hlutföll kynja í stjórn.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í ársreikningalögum er krafa um að í yfirliti með skýrslu stjórnar tiltekinna félaga skuli fylgja upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Jafnframt skal gera grein fyrir stefnu félagsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum. Þá skal yfirlitið hafa að geyma stutta lýsingu á viðskiptalíkani félagsins, ófjárhagslega lykilmælikvarða og fleira. Hafi félagið ekki stefnu í tengslum við eitt eða fleiri mál samkvæmt lagagreininni skal gera skýra og rökstudda grein fyrir því í yfirlitinu. Félagið telst eining tengd almannahagsmunum og fellur undir fyrrnefndar kröfur um upplýsingagjöf sem koma til vegna innleiðingar á tilskipun Evrópusambandsins. Félagið birtir því með ársreikningi þessum sérstakan viðauka: Ófjárhagslegar upplýsingar.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í íslenskum lögum, eftir því sem við á, og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2023 og rekstrarafkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2023.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar gefi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri félagsins, stöðu þess og lýsi helstu áhættu og óvissuþáttum sem félagið býr við.

Stjórn og forstjóri Rarik ohf. hafa í dag yfirfarið samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2023 og staðfesta hann með undirritun sinni og leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 5. mars 2024.
Í stjórn Rarik ohf.

Ingunn Agnes Kro
formaður

Eiríkur Rafn Rafnsson

Sigfús Ólafsson

Thomas Möller

Valgerður Gunnarsdóttir

Magnús Þór Ásmundsson
forstjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Rarik ohf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Rarik ohf. fyrir árið 2023. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2023, efnahag þess 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga.

Álit okkar er í samræmi við þær upplýsingar sem koma fram í endurskoðunarskýrslu okkar til endurskoðunarnefndar í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan.

Við erum óháð Rarik ohf. í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur sem og aðrar siðareglur sem eru viðeigandi við endurskoðun á Íslandi, og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra reglna.

Samkvæmt okkar bestu vissu, höfum við ekki veitt Rarik ohf., eða þar sem við á, móðurfélagi þess eða dótturfélögum innan Evrópusambandsins, óheimilaða þjónustu sem um getur í 1. mgr. 5. gr reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Önnur mál

Samstæðuársreikningur Rarik ohf. fyrir árið 2022 var endurskoðaður af öðrum endurskoðanda sem gaf fyrirvaralaus áritun á samstæðuársreikning félagsins þann 17. Mars 2023.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi félagsins árið 2023. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Megináhersla við endurskoðun

Virðismat dreifikerfis og virkjana

Veitukerfi og virkjanir eru verðmætustu eignir samstæðunnar og er virðismat þeirra háð mati stjórnenda og því teljum við það vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Veitukerfi og virkjanir samstæðunnar eru færð samkvæmt endurmatsaðferð og nam bókfært verð þeirra í árslok 2023 um 70 milljörðum króna sem nemur um 75% af efnahagsreikningi samstæðunnar.

Endurmat er framkvæmt með reglubundnum hætti, þegar stjórnendur meta að verulegar breytingar hafi orðið á rekstrarvirði eignanna. Mat á rekstrarvirði eignanna er byggt á sjóðstreymisgreiningu. Veitukerfin voru endurmetin síðast í lok árs 2012 og byggt á virðismati stjórnenda í árslok 2023 þá er það mat þeirra að ekki séu til staðar forsendur til frekara endurmats á árinu 2023. Virkjanir voru endurmetnar síðast í lok árs 2023 að fjárhæð 1,3 milljörðum króna.

Að því er varðar mat á virði eignanna, vísum við að öðru leyti í skýringu 12 um rekstrarfjármuni, skýringu 4b um ákvörðun gangvirðis og skýringu 33e um mikilvægar reikningsskilaaðferðir.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar, stjórnháttaryfirlýsingu og ófjárhagslegar upplýsingar sem eru í viðauka með samstæðuársreikningnum.

Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyfi innifela skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Hvernig við endurskoðuðum megináherslur

Endurskoðun okkar beindist að virðismati stjórnenda á rekstrarvirði veitukerfis og virkjana í árslok 2023.

Við fórum yfir aðferðarfræði virðismatsins og hvort breytingar hafi orðið á henni á milli ára. Við fórum jafnframt yfir helstu forsendur stjórnenda fyrir matinu m.a.:

- Áætlanir sem byggt er á við útreikninga virðismatsins.
- Mat á veginni meðalarðsemi (WACC) og forsendur útreikninganna.
- Forsendur þess að stjórnendur telji ekki forsendur til frekara endurmats veitukerfa.

Við máttum hvort útreikningar virðismatsins væru unnir í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla og einnig lögðum við mat á hvort skýringar í samstæðuársreikningnum varðandi virðismatið væri viðeigandi.

Við höfum einnig yfirfarið mat stjórnenda á eignfærslum og afskriftum veitukerfisins og virkjana sem og endurmats og hvort það samræmist alþjóðlegum reikningsskilastöðlum.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Rarik ohf. Ef við á, skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og forstjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skal skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanlega vissa er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningsskilareglur.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi samstæðunnar.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við samstæðuársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins, frh.:

- Öflum fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álitum okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Kosning endurskoðanda

Deloitte var ráðið endurskoðandi Rarik ohf. í samræmi við samning milli Ríkisendurskoðunar, Rarik og Deloitte þann 30. júní 2023.

Kópavogi, 5. mars 2024

Deloitte ehf.

Pálína Árnadóttir
endurskoðandi

Samstæðuársreikningur Rarik ohf. fyrir árið 2023 er rafrænt undirritaður af endurskoðanda.

Rekstrarreikningur ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrartekjur			
Raforkusala		5.575.399	4.845.642
Dreifing raforku		13.223.051	11.290.532
Sala á heitu vatni		776.570	682.456
Aðrar tekjur	6	1.161.463	1.208.464
		20.736.483	18.027.094
 Rekstrargjöld			
Orkukaup og orkuframleiðsla		5.071.137	4.375.540
Rekstur veitukerfa		9.255.955	8.615.001
Annar rekstrarkostnaður		2.931.418	2.314.172
	7	17.258.509	15.304.713
Rekstrarhagnaður		3.477.974	2.722.381
 Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Fjármunatekjur		1.304.215	77.986
Fjármagnsgjöld		(2.879.839)	(2.659.730)
	10	(1.575.624)	(2.581.743)
Hagnaður fyrir áhrif hlutdeildarfélag og tekjuskatt		1.902.351	140.638
Áhrif hlutdeildarfélag	14	0	2.339.287
Hagnaður fyrir tekjuskatt		1.902.351	2.479.925
Tekjuskattur	11	(380.860)	(20.797)
Hagnaður ársins		1.521.491	2.459.128
 Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	22	0,30	0,49
 EBITDA og afskriftir			
Rekstrarhagnaður		3.477.974	2.722.381
Afskriftir	9	3.221.105	2.878.925
EBITDA		6.699.079	5.601.306

Skýringar á bls. 14 til 38 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Yfirlit um heildarafkomu ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Hagnaður ársins		<u>1.521.491</u>	<u>2.459.128</u>
Aðrar tekjur og gjöld færð á eigið fé			
<i>Sem kunna að verða endurflokkaðar í rekstrarreikning</i>			
Pýðingarmunur hlutdeildarfélags	14	0	1.212.494
Pýðingarmunur hlutdeildarf. endurflokkaður í rekstrarreikning	14	<u>0</u>	<u>(1.593.851)</u>
		<u>0</u>	<u>(381.357)</u>
<i>Sem ekki verða endurflokkaðar í rekstrarreikning</i>			
Endurmat fastafjármuna	12	1.300.000	314.000
Hlutdeild í endurmati Landsnets	14	0	114.058
Tekjuskattur af endurmati fastafjármuna	11	<u>(260.000)</u>	<u>(62.800)</u>
		<u>1.040.000</u>	<u>365.258</u>
Heildarhagnaður ársins		<u><u>2.561.491</u></u>	<u><u>2.443.029</u></u>

Skýringar á bls. 14 til 38 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	2023	2022
Eignir			
Óefnislegar eignir	13	927.253	899.203
Rekstrarfjármunir	12	74.328.005	68.358.541
Eignarhlutir í öðrum félögum	15	84.438	84.438
Skuldabréfaeign	17	9.396.658	12.118.073
Fastafjármunir samtals		<u>84.736.354</u>	<u>81.460.256</u>
Birgðir	18	2.201.532	1.258.301
Næsta árs afborgun skuldabréfaeignar	17	3.129.873	3.027.900
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	19	3.678.440	3.144.277
Handbært fé	20	82.956	23.606
Veltufjármunir samtals		<u>9.092.801</u>	<u>7.454.083</u>
Eignir samtals		<u><u>93.829.155</u></u>	<u><u>88.914.339</u></u>
Eigið fé			
Hlutfé		5.000.000	5.000.000
Yfirverðsreikningur		6.756.019	6.756.019
Endurmatsreikningur		11.652.819	10.935.027
Bundinn hlutdeildarreikningur		3.034.531	3.099.487
Óráðstafað eigið fé		31.593.507	29.994.851
Eigið fé samtals	21	<u>58.036.876</u>	<u>55.785.385</u>
Langtímaskuldir			
Skuldir til langs tíma	23	22.183.051	20.120.559
Skuldbinding vegna niðurrifs	25	1.040.814	1.000.783
Tekjuskattsskuldbinding	16	1.601.661	1.452.216
Leiguskuldbinding	24	1.732.132	1.645.784
Lífeyrisskuldbinding	26	67.222	51.735
Langtímaskuldir samtals		<u>26.624.880</u>	<u>24.271.077</u>
Skammtímaskuldir			
Vaxtaberandi skammtímaskuldir	23	5.046.560	5.195.339
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	27	3.448.838	3.404.955
Tekjuskattur til greiðslu	11	491.984	98.471
Næsta árs afborganir leiguskuldbindinga	24	180.017	159.112
Skammtímaskuldir samtals		<u>9.167.399</u>	<u>8.857.877</u>
Skuldir samtals		<u>35.792.279</u>	<u>33.128.954</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>93.829.155</u></u>	<u><u>88.914.339</u></u>

Skýringar á bls. 14 til 38 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Eiginfjáryfirlit árið 2023

	Hlutafé	Yfirverðs- reikningur	Endurmats- reikningur	Þýðingar- munur	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Óráðstafað eigið fé	Samtals
1. janúar til 31. desember 2022							
Eigið fé 1. janúar 2022	5.000.000	6.756.019	16.838.405	381.357	7.768.310	16.908.264	53.652.355
Heildarhagnaður ársins			365.258	(381.357)	0	2.459.128	2.443.029
Hlutdeild í hagnaði flutt á bundinn hlutdeildarreikning					1.110.482	(1.110.482)	0
Arður móttækinn frá dóttur- og hlutdeildarfélögum					(947.918)	947.918	0
Endurmat leyst upp á móti afskriftum og tekjuskatti			(776.850)		595.289	181.561	0
Greiddur arður 0,06 kr á hlut						(310.000)	(310.000)
Áhrif sölu Landsnets hf.			(5.491.785)		(5.426.677)	10.918.462	0
Eigið fé 31. desember 2022	<u>5.000.000</u>	<u>6.756.019</u>	<u>10.935.028</u>	<u>0</u>	<u>3.099.487</u>	<u>29.994.851</u>	<u>55.785.385</u>
1. janúar til 31. desember 2023							
Eigið fé 1. janúar 2023	5.000.000	6.756.019	10.935.028	0	3.099.487	29.994.851	55.785.385
Heildarhagnaður ársins			1.040.000	0	0	1.521.491	2.561.491
Hlutdeild í hagnaði flutt á bundinn hlutdeildarreikning					56.463	(56.463)	0
Arður móttækinn frá dóttur- og hlutdeildarfélögum					(250.000)	250.000	0
Endurmat leyst upp á móti afskriftum og tekjuskatti			(322.209)		128.580	193.629	0
Greiddur arður 0,06 kr á hlut						(310.000)	(310.000)
Eigið fé 31. desember 2023	<u>5.000.000</u>	<u>6.756.019</u>	<u>11.652.818</u>	<u>0</u>	<u>3.034.531</u>	<u>31.593.507</u>	<u>58.036.876</u>

Skýringar á bls. 14 til 38 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		1.521.491	2.459.128
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Söluhagnaður eigna	(49.834)	(96.309)
Breyting niðurrifsskuldbindingar	25 (99.394)	(46.028)
Breyting lífeyrisskuldbindingar	26	15.487	(5.423)
Afskriftir	9	3.221.105	2.878.925
Áhrif hlutdeildarfélags	14	0	(2.339.287)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	10	1.575.623	2.581.744
Tekjuskattur	11	380.859	20.797
Hreint veltufé frá rekstri fyrir vexti og skatta		6.565.337	5.453.547
Birgðir, hækkun	(943.231)	(101.037)
Skammtímakröfur, hækkun	(494.283)	(648.225)
Skammtímaskuldir, (lækkun) hækkun	(26.023)	886.382
Handbært fé frá rekstri fyrir vexti og skatta		5.101.800	5.590.668
Innheimtar vaxtatekjur		539.706	22.595
Greidd vaxtagjöld	(1.146.183)	(784.735)
Greiddur tekjuskattur	(98.471)	(357.029)
Handbært fé frá rekstri		4.396.852	4.471.498
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	12 (7.589.244)	(6.667.017)
Fjárfesting í óefnislegum eignum	13 (154.709)	(130.812)
Söluverð seldra rekstrarfjármuna		90.236	104.464
Móttækin skuldabréf		0	(898)
Afborganir skuldabréfa		3.131.494	1.167
Markaðsverðbréf, lækkun		0	508.757
Fjárfesting í eignarhlutum í öðrum félögum		0	(48.700)
Móttækin arður og söluverð eignarhluta		0	767.442
Fjárfestingarhreyfingar	(4.522.222)	(5.465.597)
Fjármögnunarhreyfingar			
Greiddur arður	21 (310.000)	(310.000)
Ný langtímalán	23	3.062.000	0
Breyting skammtímaskulda við lánastofnanir	23 (181.508)	3.084.497
Afborganir langtímalána	23 (2.181.855)	(2.011.710)
Afborganir leiguskuldbindinga	24 (107.813)	(104.156)
Fjármögnunarhreyfingar		280.824	658.630
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		155.454	(335.469)
Gengismunur af handbæru fé	(96.103)	3.396
Handbært fé í ársbyrjun		23.606	355.680
Handbært fé í lok ársins		82.956	23.606
Fjárfestingar- og fjármögnunarhreyfingar án greiðsluáhrifa			
Söluverð hlutdeildarfélags	14	0	15.184.226
Skuldabréfaeign	17	0	(15.184.226)

Skýringar á bls. 14 til 38 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Skýringar

1. Félagið

Rarik ohf. er opinbert hlutafélag með lögheimili að Dvergshöfða 2 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur félagsins fyrir árið 2023 hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess sem vísað er til í heild sem „samstæðunnar“ og til einstakra félaga sem „samstæðufélaga“ og hlutdeild samstæðunnar í hlutdeildarfélagi. Aðalstarfsemi samstæðunnar er framleiðsla, sala og dreifing á raforku og heitu vatni til notenda.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Samstæðuársreikningur er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í íslenskum lögum, eftir því sem við á.

Stjórn félagsins staðfesti ársreikninginn 5. mars 2024.

Veittar eru upplýsingar um reikningsskilaaðferðir samstæðunnar í skýringu 33.

b. Grundvöllur matsaðferða

Reikningsskil samstæðunnar eru gerð á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að eignarhlutir í öðrum félögum og markaðsverðbréf eru færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning og virkjanir og dreifikerfi samstæðunnar eru færð á endurmetnu kostnaðarverði. Fjallað er um mat á gangvirði í skýringu nr. 4.

c. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur samstæðunnar er birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

d. Mat og ákvarðanir stjórnenda við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að verða frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í eftirfarandi skýringum:

- Skýring nr. 4 - ákvörðun gangvirðis
- Skýring nr. 25 - skuldbinding vegna niðurrifs

3. Breytingar á reikningsskilaaðferðum

Nokkrir nýir reikningsskilastaðlar tóku gildi 1. janúar 2023. Innleiðing þeirra hafði ekki veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

4. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningsskilaaðferðir og skýringar félagsins krefjast þess að gangvirði sé ákvarðað, bæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir og aðrar eignir og skuldir. Gangvirði hefur verið ákvarðað vegna mats og/eða skýringa samkvæmt eftirfarandi aðferðum. Þar sem við á eru frekari upplýsingar um forsendur gangvirðis eigna eða skulda í skýringum um viðkomandi eignir eða skuldir.

a. Fjárskuldir sem ekki eru afleiðusamningar

Gangvirði fjárskulda, sem einungis er ákvarðað vegna skýringa, er reiknað með því að núvirða framtíðargreiðslur höfuðstóls og vaxta með markaðsvöxtum á uppgjörstigi.

b. Rekstrarfjármunir

Gangvirði framleiðslukerfa sem sætt hafa sérstöku endurmati er ákvarðað út frá tekjuvirði viðkomandi eignar. Það felur í sér að lagt er mat á tekjustrauma af viðkomandi eign og þeir núvirtir með viðeigandi ávöxtunarkröfu.

Skýringar, frh.:

4. Ákvörðun gangvirðis, frh.:

i) Dreifiveita - forsendur endurmats 2012

Rekstrarfjármunir dreifiveitu voru endurmetnir miðað við 31. desember 2012. Endurmatið var unnið af starfsmönnum félagsins. Endurmatið er miðað við endurmatsgrunn eigna félagsins fyrir Orkustofnun. Endurmat eigna dreifiveitu á árinu 2012 nam 3.474 milljónum kr. Á sama tíma voru óháðir sérfræðingar fengnir til að meta hvort vísbendingar væru um virðisrýrnun með því að meta nýtingarvirði eigna dreifiveitu. Við mat á nýtingarvirði rekstrarfjármuna dreifiveitunnar var litið til tekjumarka dreifiveitu sem lýst er í skýringu 33 k). Við ákvörðun núvirðis dreifiveitu var notast við meðaltalsfjármagnskostnað 5,01%. Vöxtur tekna dreifiveitu var metinn 0,4% - 7,9% árin 2013-2035 en enginn vöxtur eftir það. EBITDA-hlutfall var metið 34% til 44% á spátímabilinu. Gert er ráð fyrir að nýting tekjumarka félagsins sé 100% frá árinu 2017. Ekki voru vísbendingar um virðisrýrnun miðað við framangreindar forsendur.

ii) Dreifiveita - Mat á endurmatsþörf 2022

Stjórnendur mátu í árslok hvort þörf væri á endurmati dreifiveitu samstæðunnar. Endurmatið var unnið af óháðum sérfræðingum. Matið byggir á núvirtu sjóðsflæði af eignunum og náði spátímabilið til ársins 2044 en reiknað framtíðarvirði eftir það. Notast er við langt spátímabil til að endurspegla betur breytingar á tekjuramma veitunnar. Við gerð sjóðsflæðismatsins var byggt á áætlunum stjórnenda sem byggja á sögulegri reynslu og væntingum um framtíðina. Við mat á nýtingarvirði rekstrarfjármuna dreifiveitunnar var litið til tekjumarka dreifiveitu sem lýst er í skýringu 33 k). Við ákvörðun núvirðis dreifiveitu var litið til meðaltalsfjármagnskostnaðar 4,95% sem byggir á raunverðsgrunni. Vöxtur tekna dreifiveitu rafmagns var metinn 0% til 8,5% árin 2023-2044 en enginn vöxtur eftir það. EBITDA-hlutfall var metið 41% til 45% á spátímabilinu en 46% til framtíðar. Gert var ráð fyrir að nýting tekjumarka samstæðunnar sé 91% á árinu 2023, 95% árið 2024 en hækki svo jafnt og þétt og verði 99% frá og með árinu 2030. Matið er mjög næmt fyrir breytingum á lykilorðendum s.s. nýtingu tekjumarka og því kann niðurstaða matsins að breytast verði nýting þeirra önnur en gert er ráð fyrir. Niðurstaða mats á endurmatsþörf var sú að færa ekki endurmat þar sem óvissa er um fulla nýtingu tekjumarka í framtíðinni.

iii) Virkjanir

Samstæðan endurmat virkjanir sínar miðað við 31. desember 2023. Endurmat var framkvæmt af óháðum sérfræðingum og var stuðst við núvirt sjóðsflæði af hverri einstakri virkjun. Við mat á sjóðsflæði á virkjunum var miðað við væntar framtíðartekjur af sölu raforku miðað við áætlanir stjórnenda. Við matið var gert ráð fyrir að tekjur þróist í samræmi við verðlagsþróun og því ekki gert ráð fyrir raunvexti tekna. Við mat á rekstrarkostnaði var tekið tillit til sögulegrar reynslu úr rekstri hveirar virkjunar. Eftirstöðvar nýtingartíma hveirar virkjunar voru metnar út frá ástandi hveirar virkjunar fyrir sig. Veginn fjármagnskostnaður til núvirðingar (WACC) var metinn 6,72%. Við mat á WACC var litið til almennra viðmiða á Íslandi við mat á sambærilegum eignum sem er 60-70% skuldsetningarhlutfall. Kostnaður lánsfjármögnunar var metinn 4,1% fyrir skatt og eiginfjárfkrafa var metin 11,3%. Við mat á eiginfjárfkröfu var beta ákvörðuð út frá samanburði við sambærileg félög á markaði erlendis, almennt markaðsálag var metið 5,8% og sérstakt áhættuálag var metið 1,0%. Niðurstaðan var sú að endurmeta virkjanir samstæðunnar um 1.300 millj. kr. til hækkunar á bókfærðu virði þeirra.

Breyting eftirfarandi forsendna hefðu haft eftirfarandi áhrif á niðurstöðu matsins:	Hækkun (lækkun)
WACC hækkun 0,5%	(841.000)
WACC lækkun 0,5%	926.000
Raforkuverð hækkun 5%	1.117.000
Raforkuverð lækkun 5%	(1.116.000)

c. Fjárfestingar í hlutabréfum

Gangvirði fjáreigna, þar sem gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning, er fundið með hliðsjón af markaðsverði þeirra á uppgjörssdegi.

d. Viðskiptakröfur, skuldabréfaeign og aðrar kröfur

Gangvirði viðskiptakrafna, skuldabréfaeignar og annarra krafna er metið á núvirði vænts framtíðargreiðsluflæðis, sem afvaxtað er á markaðsvöxtum uppgjörssdags.

Skýringar, frh.

5. Starfsþáttayfirlit

Starfsþáttaupplýsingar eru birtar eftir rekstrarsviðum samstæðunnar samkvæmt skipulagi og innri upplýsingagjöf hennar. Félagið hefur eftirfarandi starfsþætti:

Raforkudreifing

Til orkudreifingar telst sá hluti starfseminnar sem er háður sérleyfi um dreifingu rafmagns samkvæmt raforkulögum, án þátttöku í sameiginlegri starfsemi s.s. yfirstjórn.

Raforkusala

Undir raforkusölu fellur sala og framleiðsla raforku.

Annað

Undir annað telst rekstur hitaveitna, kostnaður við yfirstjórn, rekstur stoðeilda, tekjur vegna nýrra viðskiptavina og önnur starfsemi.

Rekstrarstarfsþættir

	Raforkudreifing	Raforkusala	Annað	Samtals
Árið 2023				
Tekjur frá viðskiptamönnum	13.223.051	5.575.399	1.938.033	20.736.483
Innri sala	4.237	104.147	34.962	143.346
Tekjur samtals	13.227.288	5.679.546	1.972.995	20.879.829
Rekstrarafkoma starfsþátta	4.450.447	(38.728)	(933.745)	3.477.974
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals				(1.575.624)
Tekjuskattur				(380.860)
Hagnaður ársins				1.521.491
Eignir starfsþátta	48.777.664	17.253.315	9.224.279	75.255.258
Óskiptar eignir				18.573.897
Eignir samtals	48.777.664	17.253.315	9.224.279	93.829.155
Óskiptar skuldir				35.792.279
Fjárfestingar	6.516.932	307.936	919.084	7.743.953
Afskriftir	2.189.755	483.510	547.840	3.221.105
Árið 2022				
Tekjur frá viðskiptamönnum	11.290.532	4.845.642	1.890.920	18.027.094
Innri sala	13.871	93.313	109.552	216.736
Tekjur samtals	11.304.403	4.938.955	2.000.472	18.243.830
Rekstrarafkoma starfsþátta	3.011.030	33.373	(322.021)	2.722.381
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals				(2.581.743)
Áhrif hlutdeildarfélags				2.339.287
Tekjuskattur				(20.797)
Hagnaður ársins				2.459.128
Eignir starfsþátta	44.451.366	16.057.720	8.748.659	69.257.745
Óskiptar eignir				19.656.594
Eignir samtals	44.451.366	16.057.720	8.748.659	88.914.339
Óskiptar skuldir				33.128.954
Fjárfestingar	5.427.871	758.704	692.409	6.878.983
Afskriftir	1.998.379	435.686	444.859	2.878.925

Skýringar, frh.:
6. Aðrar tekjur
Aðrar tekjur greinast þannig:

	2023	2022
Tengigjöld	722.717	652.315
Seld þjónusta	388.912	459.840
Söluhagnaður rekstrarfjármuna	49.834	96.309
	<u>1.161.463</u>	<u>1.208.464</u>

7. Rekstrarkostnaður
Rekstrarkostnaður greinist þannig eftir eðli kostnaðar:

Orkuflutningur	2.966.856	2.882.720
Orkukaup	4.740.476	3.858.313
Laun og launatengd gjöld	3.580.291	3.041.654
Niðurfærsla krafna og endanlega afskrifaðar kröfur (Sjá skýringu 28)	13.167 (8.966)
Annar kostnaður	2.845.224	2.652.067
Afskriftir	3.112.495	2.878.926
Rekstrarkostnaður samtals	<u>17.258.509</u>	<u>15.304.714</u>

8. Laun og launatengd gjöld
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	3.550.432	3.070.853
Greitt í lífeyrissjóði vegna iðgjaldatengdra lífeyriskerfa	511.945	449.850
Önnur launatengd gjöld	395.140	348.085
Áfallið orlof breyting	55.375 (17.989)
Kostnaður vegna réttindatengdra lífeyriskerfa sbr. skýringu 26	26.797	6.746
Laun og launatengd gjöld greinast samtals	<u>4.539.689</u>	<u>3.857.546</u>

Laun skiptast þannig:

Rekstur veitukerfa	1.890.962	1.575.344
Orkukaup og orkuframleiðsla	277.227	281.772
Annar rekstrarkostnaður	1.412.102	1.184.735
Eignfært á framkvæmdir	959.398	815.694
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>4.539.689</u>	<u>3.857.546</u>

Ársverk

241	232
-----	-----

Laun stjórnna, forstjóra og framkvæmdastjóra voru sem hér segir í millj. kr.:

Laun stjórnar móðurfélagsins	16	15
Laun stjórnna dótturfélaga	8	8
Laun forstjóra	32	29
Laun aðstoðarforstjóra og sex framkvæmdastjóra.....	144	121

Kynjaskipting starfsmanna:

	Konur	Karlar	Samtals
--	-------	--------	---------

Stjórnendur samkvæmt skipuriti í árslok 2023.....	13	21	34
Stjórnendur samkvæmt skipuriti í árslok 2022.....	10	33	43
Starfsmenn í árslok 2023.....	60	187	247
Starfsmenn í árslok 2022.....	51	183	234

Skýringar, frh.:
9. Afskriftir
Afskriftir og virðisrýrnun greinast þannig:

Afskrift rekstrarfjármuna, sbr. skýringu 12	3.094.445	2.822.060
Afskriftir óefnislegra eigna, sbr. skýringu 13	126.659	56.864
Afskriftir færðar í rekstrarreikning	<u>3.221.105</u>	<u>2.878.926</u>

Afskriftir skiptast þannig á rekstrarliði:

	2023	2022
Rekstur veitukerfa	2.404.597	2.224.287
Orkukaup og orkuframleiðsla	369.835	346.739
Annar rekstrarkostnaður	446.673	307.900
Afskriftir færðar í rekstrarreikning	<u>3.221.105</u>	<u>2.878.926</u>

10. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:

Vaxtatekjur af fjáreignum skráðum á afskrifuðu kostnaðarverði	579.021	21.951
Tekjur af markaðsverðbréfum	725.194	7.254
Tekjur af eignarhlutum	0	48.781
Fjármunatekjur samtals	<u>1.304.215</u>	<u>77.986</u>

Vaxtagjöld	(1.218.637)	(806.996)
Verðbætur	(1.311.868)	(1.534.206)
Vextir af niðurrifsskuldbindingu	(139.425)	(144.658)
Gengismunur	(209.909)	(173.870)
Fjármagnsgjöld samtals	<u>(2.879.839)</u>	<u>(2.659.730)</u>

Hrein fjármagnsgjöld samtals	<u>(1.575.624)</u>	<u>(2.581.744)</u>
------------------------------------	---------------------	---------------------

11. Tekjuskattur
Tekjuskattur í rekstrarreikningi greinist þannig:
Frestaður tekjuskattur

Tekjuskattur ársins	111.125	77.674
Frestaður tekjuskattur	<u>111.125</u>	<u>77.674</u>

Tekjuskattur til greiðslu

Tekjuskattur ársins	(491.984)	(98.471)
Tekjuskattur til greiðslu samtals	<u>(491.984)</u>	<u>(98.471)</u>

Tekjuskattur í rekstrarreikningi samtals	<u>(380.860)</u>	<u>(20.797)</u>
--	-------------------	------------------

Afstemming á virku skatthlutfalli

	2023	2022
Hagnaður ársins	1.521.491	2.459.128
Tekjuskattur	380.860	20.797
Hagnaður án tekjuskatts	<u>1.902.351</u>	<u>2.479.925</u>

Tekjuskattur skv. gildandi skatthlutfalli	20,0%	(380.470)	20,0%	(495.985)
Áhrif hlutdeildarfélags	0,0%	0	(18,9%)	467.857
Áhrif eignarhluta og aðrir liðir	0,0%	(389)	(0,3%)	7.330
Virkur tekjuskattur	20,0%	<u>(380.859)</u>	0,8%	<u>(20.798)</u>

Tekjuskattur færður á meðal annarra tekna og gjalda færðra á eigið fé greinist þannig:

Tekjuskattur af endurmati	<u>(260.000)</u>	<u>(62.800)</u>
---------------------------------	-------------------	------------------

Skýringar, frh.:
12. Rekstrarfjármunir
Rekstrarfjármunir greinast þannig:

Kostnaðarverð	Leigueignir	Virkjanir	Veitukerfi	Aðrir rekstrarfjármunir	Samtals
Staða 1. janúar 2022	2.299.304	14.975.673	60.673.201	2.771.756	80.719.934
Viðbætur á árinu	81.154	367.244	5.561.313	738.460	6.748.172
Endurmat, virkjana		314.000			314.000
Jöfnun afskrifta vegna endurmats ..		(342.272)			(342.272)
Endurmat leiguskulda	(118.143)				(118.143)
Selt og aflagt		0	(304)	(25.925)	(26.229)
Staða 31. desember 2022	2.262.315	15.314.645	66.234.210	3.484.291	87.295.462
Staða 1. janúar 2023	2.262.315	15.314.645	66.234.210	3.484.291	87.295.462
Viðbætur á árinu	76.911	87.243	6.773.150	728.851	7.666.155
Endurmat, virkjana		1.300.000			1.300.000
Jöfnun afskrifta vegna endurmats ..		(352.711)			(352.711)
Endurmat leiguskulda	138.155				138.155
Selt og aflagt			(2.275)	(84.712)	(86.987)
Staða 31. desember 2023	2.477.382	16.349.177	73.005.086	4.128.430	95.960.074
Afskriftir					
Staða 1. janúar 2022	368.767	0	14.542.868	1.563.593	16.475.229
Jöfnun afskrifta vegna endurmats ..		(342.272)			(342.272)
Afskriftir ársins	118.745	342.272	2.213.493	147.551	2.822.060
Selt og aflagt				(18.097)	(18.097)
Staða 31. desember 2022	487.512	0	16.756.361	1.693.047	18.936.920
Staða 1. janúar 2023	487.512	0	16.756.361	1.693.047	18.936.920
Jöfnun afskrifta vegna endurmats ..		(352.711)			(352.711)
Afskriftir ársins	135.840	352.711	2.408.766	197.127	3.094.445
Selt og aflagt			(1.395)	(45.191)	(46.586)
Staða 31. desember 2023	623.352	0	19.163.732	1.844.983	21.632.068
Bókfært verð					
1. janúar 2022	1.930.537	14.975.673	46.130.333	1.208.163	64.244.704
31. desember 2022/1. janúar 2023	1.774.803	15.314.645	49.477.849	1.791.244	68.358.542
31. desember 2023	1.854.029	16.349.177	53.841.353	2.283.446	74.328.005
Bókfært verð án endurmats					
31. desember 2022	1.774.803	6.529.136	45.271.158	1.641.615	55.216.713
31. desember 2023	1.854.029	6.424.393	49.985.368	2.159.679	60.423.469

Fasteignamat og váttryggingarverð

Fasteignamat þeirra eigna samstæðunnar sem metnar eru í fasteignamati nam um 6,3 milljarði króna (2022: 5,1 milljörðum króna). Váttryggingarfjárhæð eigna samstæðunnar er um 14,7 milljarðar króna (2022: 12,6 milljarðar króna). Váttryggingarfjárhæð viðlagatryggingar rekstrarfjármuna samstæðunnar nam um 116,7 milljörðum króna í árslok 2023 (2022: 102,6 milljörðum króna).

Veðsetningar

Engin veðskuldabréf eru hjá samstæðunni í árslok 2023 og engar eignir veðsettar.

Endurmetnar eignir

Stjórnendur yfirfóru í árslok 2023 hvort þær aðstæður væru til staðar að endurmeta bæri rekstrarfjármuni samstæðunnar sem færðir eru á endurmetnu kostnaðarverði. Í tilviki veitukerfa var kannað hvort breytingar hefðu orðið á forsendum frá því að endurmatþörf var metin í árslok 2022. Það er mat stjórnenda að forsendur séu ekki til þess að endurmeta veitukerfi samstæðunnar en að endurmeta bæri virkjanir samstæðunnar um 1.300 millj. kr. Sjá nánari umfjöllun um forsendur endurmats, mats á endurmatþörf 2022 og næmni endurmats í skýringu 4.

Skýringar, frh.:

13. Óefnislegar eignir

	Viðskipta- sambönd	Hugbúnaður	Samtals
Bókfært verð 1.1.2022	107.355	717.901	825.256
Viðbót á árinu		130.812	130.812
Afskrifað á árinu	(12.630)	(44.234)	(56.864)
Bókfært verð 31.12.2022	94.725	804.479	899.204
Viðbót á árinu		154.709	154.709
Afskrifað á árinu	(12.630)	(114.029)	(126.659)
Bókfært verð 31.12.2023	82.095	845.159	927.254

14. Hlutdeildarfélag

Í árslok 2022 var eignarhlutur félagsins í Landsneti ohf. seldur til Ríkissjóðs Íslands. Kaupverð nam 15.184 millj. kr. og var greitt með tveimur skuldabréfum til 5 ára annars vegar í íslenskum krónum og hins vegar bandarískum dollurum. Mótttekinn arður frá Landsneti hf. nam 698 millj. kr. á árinu 2022

Breyting eignarhlutar í Landsneti greinist þannig:

	2023	2022
Staða 1.1.	0	13.810.155
Hagnaður	0	981.273
Arður	0 (697.918)
Hlutdeild í þýðingarmun Landsnets hf.	0 (12.926)
Endurmat	0	114.058
Þýðingarmunur	0	1.225.420
Söluverð	0 (15.184.226)
Sölutap	0 (235.836)
Staða 31.12.	0	0
Þýðingarmunur samtals	0	1.212.494

Áhrif hlutdeildarfélag í rekstrarreikningi greinist þannig:

	2023	2022
Hlutdeild í afkomu	0	981.273
Sölutap	0 (235.836)
Innleystur þýðingarmunur	0	1.593.851
	0	2.339.288

Skýringar, frh.:
15. Önnur félög

Eignarhlutir í öðrum félögum eru eignarhlutir í átta óskráðum félögum.

16. Tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattsskuldbinding samstæðunnar greinist þannig:

	2023	2022
Tekjuskattsskuldbinding 1. janúar	(1.452.216)	(1.462.083)
Frestaður tekjuskattur ársins	111.125	77.674
Tekjuskattur af endurmati	(260.000)	(62.800)
Mismunur álagðs og áætlaðs skatts til greiðslu	(5)	(4.351)
Áhrif samsköttunar	(565)	(656)
Tekjuskattsskuldbinding 31. desember	(1.601.661)	(1.452.216)

Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig í árslok:

Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	(2.216.666)	(2.017.210)
Viðskiptakröfur	(6.605)	(13.114)
Birgðir	(22.015)	(12.583)
Skuldbinding vegna niðurrifs	208.163	200.157
Lífeyrisskuldbinding	13.444	10.347
Leiguskuldbinding	382.430	360.979
Frestaður gengismunur	39.587	18.644
Yfirfæranlegt skattalegt tap	0	565
Tekjuskattsskuldbinding 31. desember	(1.601.661)	(1.452.216)

17. Skuldabréfaeign

Skuldabréfaeign greinist þannig:

Verðtryggt skuldabréf í ISK á Ríkissjóð Íslands, vextir 1,84%	7.894.386	9.110.535
Skuldabréf í USD á Ríkissjóð Íslands, vextir 4,8%	4.617.242	6.019.026
Innheimtuskuldabréf	2.924	3.171
Önnur skuldabréfaeign	11.979	13.241
	12.526.531	15.145.973
Næsta árs afborgun skuldabréfaeignar	(3.129.873)	(3.027.900)
	9.396.658	12.118.073

Samningsbundar afborganir skuldabréfa greinast þannig á næstu ár:

Árið 2024/2023	3.129.873	3.027.900
Árið 2025/2024	3.129.561	3.027.530
Árið 2026/2025	3.130.495	3.027.530
Árið 2027/2026	3.129.561	3.028.446
Árið 2028/2027	1.207	3.027.530
Síðar	5.834	7.037
Skuldabréfaeign samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun	12.526.531	15.145.973

18. Birgðir

Birgðir greinast þannig:

Efnisbirgðir	2.201.532	1.258.301
--------------------	-----------	-----------

Skýringar, frh.:
19. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

<i>Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:</i>	2023	2022
Viðskiptakröfur vegna samninga við viðskiptavini	3.458.325	2.915.923
Aðrar skammtímakröfur	324.115	332.354
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(104.000)	(104.000)
	<u>3.678.440</u>	<u>3.144.277</u>

20. Handbært fé og markaðsverðbréf

<i>Handbært fé greinist þannig:</i>	2023	2022
Óbundnar innistæður	<u>82.956</u>	<u>23.606</u>

21. Eigið fé
Hlutafé

Heildarhlutafé félagsins samkvæmt samþykktum þess er 5.000 millj. kr. í árslok. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hluta í félaginu auk réttar til arðgreiðslu. Allt hlutafé félagsins hefur verið greitt.

Yfirverðsreikningur

Yfirverðsreikningur hlutafjár sýnir það sem hluthafar félagsins hafa greitt umfram nafnverð hlutafjár sem félagið hefur selt. Samkvæmt lögum um hlutafélög skal félagið binda 25% af nafnverði hlutafjár í varasjóði sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð.

Þýðingarmunur

Þýðingarmunur samanstendur af hlutdeild félagsins í gengismun sem verður til við þýðingu reikningsskila hlutdeildarfélagis yfir í íslenskar krónur.

Endurmatsreikningur

Endurmatsreikningurinn samanstendur af endurmati virkjana og dreifikerfis til gangvirðis að teknu tilliti til skattáhrifa.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Bundinn hlutdeildarreikningur inniheldur hlutdeild í afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага sem er umfram úthlutaðan arð frá viðkomandi félögum á undirritunardegi.

Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé sýnir uppsafnaðan hagnað félagsins að frádregnum millifærslum á aðra eiginfjárliði og arðgreiðslum. Óráðstöfuðu eigin fé er unnt að ráðstafa til hluthafa í formi arðgreiðslna.

Arður

Félagið greiddi út 310 millj. kr. arð á árinu 2023 (2022: 310 millj. kr).

Fyrir liggur tillaga frá stjórn um úthlutun arðs á árinu 2023 að fjárhæð 310 milljónir kr (0,06 kr. á hlut).

22. Hagnaður á hlut

Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut:	2023	2022
Hagnaður	<u>1.521.491</u>	<u>2.459.128</u>
Vegið meðaltal hlutabréfa:		
Hlutir 1. janúar - 31. desember	<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>
Vegið meðaltal útistandandi hluta þann 31. desember	<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	<u>0,30</u>	<u>0,49</u>

Skýringar, frh.:
23. Vaxtaberandi skuldir

Breyting vaxtaberandi skulda greinist þannig:	2023	2022
Staða vaxtaberandi skulda 1.1.	25.315.899	22.582.360
Lántaka á árinu	3.427.503	3.084.497
Afborganir langtímaskulda	(2.728.864)	(2.011.710)
Breytingar tengdar fjármögnunarhreyfingum	698.639	1.072.787
Gengismunur	(102.248)	115.036
Verðbætur	1.311.868	1.534.204
Áfallnir vextir	5.454	11.512
Aðrar breytingar tengdar vaxtaberandi skuldum	1.215.074	1.660.752
Staða vaxtaberandi skulda 31.12.	27.229.612	25.315.899

Frekari upplýsingar um vaxtaáhættu og gengisáhættu eru veittar í skýringu 28.

Vaxtaberandi skuldir greinast þannig:

Skuldir til langs tíma

Óveðtryggð bankalán	5.134.712	2.459.610
Óveðtryggð skuldabréfaútgáfa	19.174.944	19.760.280
	24.309.656	22.219.890
Næsta árs afborgun langtímaskulda	(2.126.604)	(2.099.331)
	22.183.051	20.120.559

Skammtímaskuldir

Skuldir við lánastofnanir	2.919.957	3.096.009
Næsta árs afborgun langtímaskulda	2.126.604	2.099.331
Vaxtaberandi skuldir samtals	27.229.612	25.315.899

Skilmálar vaxtaberandi skulda

Upplýsingar um samningsbundin ákvæði vaxtaberandi skulda samstæðunnar, sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði greinast þannig:

	Lokagjaldd.	2023		2022	
		Meðalvextir	Eftirstöðvar	Meðalvextir	Eftirstöðvar
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum:					
Skuldir í EUR	2038	5,0%	4.264.167	2,1%	1.430.833
Skuldir í USD	2031	7,6%	870.545	5,2%	1.028.777
			5.134.712		2.459.610
Skuldir í íslenskum krónum:					
Verðtryggðar	2023- 2040	3,1%	16.522.944	3,2%	16.952.280
Óverðtryggðar	2025	3,1%	2.652.000	3,1%	2.808.000
Yfirdráttur	2023	12,6%	370.956	9,3%	1.584.496
Óverðtryggt skammtímalán	2023	11,1%	2.548.999	7,8%	1.511.513
			22.094.899		22.856.289
Vaxtaberandi skuldir í efnahagsreikningi samtals			27.229.612		25.315.899

Samningsbundar afborganir langtímaskulda greinast þannig á næstu ár:

	2023	2022
Árið 2024/2023	2.126.604	2.099.331
Árið 2025/2024	4.466.604	1.815.416
Árið 2026/2025	1.970.604	4.155.416
Árið 2027/2026	1.970.604	1.659.416
Árið 2028/2027	1.970.604	1.659.416
Síðar	11.804.636	10.830.895
Vaxtaberandi langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun	24.309.656	22.219.890

Samstæðan uppfyllir í árslok öll fjárhagsskilyrði lánasamninga sinna.

Skýringar, frh.:
24. Leigusamningar

Breyting leiguskuldbindingar greinist þannig:	2023	2022
Staða leiguskuldbindingar 1.1.	1.804.897	1.946.041
Afborganir leiguskuldbindinga	(107.813)	(104.156)
Sjóðstreymisáhrif leiguskuldbindinga	(107.813)	(104.156)
Nýjar leiguskuldbindingar á árinu	76.911	81.650
Endurmat leiguskulda	138.155	(118.639)
Vaxtagjöld	70.013	64.864
Greiddir vextir	(70.013)	(64.864)
Aðrar breytingar tengdar leiguskuldbindingum	215.066	(36.988)
Staða leiguskuldbindingar 31.12.	1.912.149	1.804.897

Greiðslur vegna leiguskuldbindinga námu 178 millj. kr. á árinu 2023 (2022: 169 millj. kr.).

Leiguskuldbinding greinist þannig:

	2023	2022
Skuldir til langs tíma		
Húsaleigusamningar	1.771.746	1.678.407
Lóðarleigusamningar	137.996	126.489
Aðrir leigusamningar	2.407	0
	1.912.149	1.804.897
Næsta árs afborgun leiguskuldbindinga	(180.017)	(159.112)
	1.732.132	1.645.784

Samstæðan hefur gert leigusamninga um húsnæði og lóðir, af þeim er stærstur húsaleigusamningur um höfuðstöðvar félagsins að Dvergshöfða sem áætlað var að rynni út á árinu 2022. Á árinu 2021 var leigusamningurinn um Dvergshöfða framlengdur til allt að 15 ára og var leiguskuldbinding metin til samræmis. Samstæðan getur þó sagt samningnum upp fyrr á leigutímanum. Orkusalan gerði jafnframt á árinu 2021 15 ára leigusamning um húsnæði. Leigusamningar innihalda ekki breytilegar leigugreiðslur. Frekari upplýsingar um greiðslufláði leigusamninga er að finna í skýringu 28.

25. Skuldbinding vegna niðurrifs

Breyting skuldbindingar vegna niðurrifs greinist þannig:	2023	2022
Staða 1. janúar	1.000.783	902.153
Niðurrif ársins	(99.394)	(46.028)
Vextir og verðbætur	139.425	144.658
Staða 31. desember	1.040.814	1.000.783

Samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum skal stofnverð rekstrarfjármuna innifela áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Mynduð er skuldbinding vegna þessa meðal langtímaskulda. Útreikningur á fjárhæð skuldbindingarinnar byggðist á núvirði áætlaðs niðurrifskostnaðar loftlína m.v. forsendur um hlutfall niðurrifskostnaðar af byggingu lína og um endingartíma þeirra. Vextir á niðurrifskostnað voru 6,0% á árinu 2023 (2022: 6,0%) að viðbætttri verðtryggingu. Engin ný loftlína var byggð á árunum 2023 og 2022.

Skýringar, frh.:

26. Lífeyrisskuldbinding

Breyting lífeyrisskuldbindingar greinist þannig:	2023	2022
Staða 1.1	51.735	57.158
Breyting ársins	26.797	6.746
Greitt á árinu	(11.310)	(12.169)
Staða 31.12.	<u>67.222</u>	<u>51.735</u>

Á árinu 1991 yfirtók RARIK með kaupsamningi lífeyrisskuldbindingar Rafveitu Siglufjarðar hjá Lífeyrissjóði Starfsmanna Ríkisins (LSR).

27. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:	2023	2022
Viðskiptaskuldir	2.510.911	2.635.292
Aðrar skammtímaskuldir	937.927	769.663
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir samtals	<u>3.448.838</u>	<u>3.404.955</u>

28. Stýring fjármálalegrar áhættu og fjármálagerningar
Yfirlit

Fjármálagerningum samstæðunnar fylgir eftirfarandi áhætta:

Mótaðilaáhætta
 Lausafjáraáhætta
 Markaðsáhætta

Eftirfarandi eru upplýsingar um fjármálalega áhættu samstæðunnar, markmið, stefnu og aðferðir við að meta og draga úr áhættunni.

Markmið samstæðunnar er að uppgötva og greina áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni.

Stjórn samstæðunnar ber að hafa eftirlit með fjármálalegri áhættu samstæðunnar. Til að sinna því hefur stjórnin sótt ráðgjöf til utanaðkomandi ráðgjafa.

Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi samstæðunnar ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Mótaðilaáhætta samstæðunnar er einkum vegna viðskiptakrafna.

Viðskiptakröfur og aðrar kröfur

Mótaðilaáhætta samstæðunnar ræðst einkum af fjárhagsstöðu og starfsemi einstakra viðskiptamanna. Viðskiptakröfur og aðrar kröfur samstæðunnar eru á einstaklinga og fyrirtæki. Dreifing viðskiptakrafna eftir viðskiptavinum er nokkuð jöfn.

Flestir viðskiptamenn samstæðunnar hafa átt í áralöngum viðskiptum við hana og tapaðar viðskiptakröfur hafa verið lágt hlutfall af veltu. Innheimtudeild samstæðunnar vinnur eftir ákveðnum reglum sem miða að því að draga úr lánsáhættu.

Samstæðan myndar niðurfærslu vegna áætlaðrar virðisryrnunar á viðskiptakröfum, öðrum kröfum og fjárfestingum. Kröfur eru almennt metnar hafa tapast endanlega við gjaldþrot mótaðila.

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálaeðru áhættu og fjármálagerningar, frh.:

Mesta mögulega tap vegna mótaðilaáhættu

Mesta mögulega tap samstæðunnar vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem var eftirfarandi í árslok:

	2023	2022
Skuldabréfaeign	12.526.531	15.145.973
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	3.782.440	3.248.277
Handbært fé	82.956	23.606
	<u>16.391.927</u>	<u>18.417.856</u>

Samstæðan metur tapsáhættu í skuldabréfaeign og öðrum skammtímakröfum óverulega en mótaðili er að lang stærstu leiti íslenska ríkið.

Mesta mögulega tapsáhætta viðskiptakrafna á reikningsskiladegi eftir viðskiptavinum:

Almennir orkunotendur	2.695.780	2.234.212
Aðrar viðskiptakröfur	762.545	681.711
	<u>3.458.325</u>	<u>2.915.923</u>

Virðisýrnum

Aldursgreining viðskiptakrafna og niðurfærsla á reikningsskiladegi voru eftirfarandi:

	2023		2022	
	Brúttó staða	Niðurfærsla	Brúttó staða	Niðurfærsla
Ógjaldfallnar kröfur	3.240.630	74.828	2.526.777	74.828
Gjaldfallnar kröfur, 0- 30 daga	146.842	8.757	348.585	8.757
Gjaldfallnar kröfur, 31-60 daga	13.125	3.305	17.695	3.305
Gjaldfallnar kröfur, 61-90 daga	2.179	2.812	6.285	2.812
Gjaldfallnar kröfur, 91 og eldri	55.549	14.297	16.580	14.297
	<u>3.458.325</u>	<u>104.000</u>	<u>2.915.923</u>	<u>104.000</u>

Breyting niðurfærslu krafna greinist þannig:

	2023	2022
Niðurfærsla í upphafi árs	104.000	145.300
Tapaðar kröfur	(13.168)	(32.334)
Niðurfærsla ársins	<u>13.168</u>	<u>(8.966)</u>
Niðurfærsla viðskiptakrafna í lok árs	<u>104.000</u>	<u>104.000</u>

Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við skuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Markmið samstæðunnar er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að hún hafi alltaf nægilegt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum eftir því sem þær gjaldfalla og forðast þannig að skaða orðspor sitt.

Samstæðan hefur samið um yfirdráttarheimild að fjárhæð 1.200 millj. kr. hjá viðskiptabanka sínum Landsbankanum hf. sem þegar hefur verið ádregið á 371 millj. kr. Samstæðan hefur einnig aðgang að lánalínu að fjárhæð 3.000 millj. kr. sem þegar hefur verið ádregið á 2.549 millj. kr.

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálalegrar áhættu og fjármálagerningar, frh.:

Samningsbundnar greiðslur vegna fjárskulda, þar með taldar væntanlegar vaxtagreiðslur greinast þannig:

31. desember 2023

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður	Bókfært verð	Samningsbundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1 - 2 ár	Eftir 2- 5 ár	Eftir meira en 5 ár
Skuldir við lánastofnanir	27.229.612	35.333.116	6.246.162	5.290.773	7.798.955	15.997.226
Leiguskuldbinding ..	1.912.149	2.577.622	183.163	180.556	527.498	1.686.405
Viðskiptaskuldir	2.510.911	2.510.911	2.510.911			
Aðrar skammtíma-skuldir	937.927	937.927	937.927			
Samtals	32.590.599	41.359.576	9.878.163	5.471.329	8.326.453	17.683.631

31. desember 2022

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður	Bókfært verð	Samningsbundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1 - 2 ár	Eftir 2- 5 ár	Eftir meira en 5 ár
Skuldir við lánastofnanir	25.315.899	33.050.902	6.220.130	2.693.308	9.551.638	14.585.826
Leiguskuldbinding ..	1.804.896	2.476.777	161.767	159.888	473.277	1.681.845
Viðskiptaskuldir	2.635.292	2.635.292	2.635.292			
Aðrar skammtíma-skuldir	769.663	769.663	769.663			
Samtals	30.525.750	38.932.634	9.786.852	2.853.196	10.024.915	16.267.671

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla og vaxta hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði hennar í fjármálagerningum. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk sem stjórn hefur samþykkt.

Gengisáhætta

Samstæðan býr við gengisáhættu vegna innkaupa og lántöku í erlendum gjaldmiðlum. Starfsrækslugjaldmiðill félagsins er íslenskar krónur og eru allar tekjur þess í krónum. Hluti innkaupa er í erlendum gjaldmiðlum, aðallega í evru (EUR) og Norðurlandamyntum (NOK, DKK, SEK)

Samstæðan ver sig að jafnaði ekki fyrir gengisáhættu.

Lántaka samstæðunnar í erlendum gjaldmiðlum er í evrum (EUR) og bandarískum dollurum (USD). Vextir af þessum lánum hafa reynt mun lægri en þeir sem bjóðast af lánum í íslenskum krónum.

Mögulegt tap vegna gengisáhættu

Gengisáhætta samstæðunnar miðað við nafnverðisfjárhæðir er eftirfarandi:

	EUR	USD
Skuldabréfaeign	0	4.617.242
Handbært fé	27.315	6.131
Langtímaskuldir	(4.264.167)	(870.545)
Áhætta í efnahagsreikningi	(4.236.852)	3.752.828

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálalegrar áhættu og fjármálagerningar, frh.:

2022	EUR	USD
Skuldabréfaeign	0	6.019.026
Handbært fé	792	298
Langtímaskuldir	(1.430.833)	(1.028.777)
Áhætta í efnahagsreikningi	(1.430.041)	4.990.547

Gengi helstu gjaldmiðla var eftirfarandi á árinu:

	Meðalgengi		Árslokagengi	
	2023	2022	2023	2022
EUR	137,98	142,33	150,5	151,5
USD	149,14	135,46	136,2	142,04

Næmnigreining

Stýring íslensku krónunnar um 10% gagnvart eftirfarandi gjaldmiðlum hefði hækkað (lækkað) afkomu ársins eftir skatt um eftirfarandi fjárhæðir. Greiningin byggir á því að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist stöðugar. Greiningin var unnin með sambærilegum hætti fyrir árið 2022.

	2023	2022
EUR	338.948	114.403
USD	(300.226)	(399.244)

Veiking íslensku krónunnar um 10% gagnvart framangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt, að því gefnu að allar aðrar breytur hefðu haldist stöðugar.

Vaxtaáhætta

Langtímalántökur samstæðunnar í íslenskum krónum eru með föstum vöxtum, en skammtímalán eru með breytilegum vöxtum. Lántökur í erlendum gjaldmiðlum eru með breytilegum vöxtum.

Vaxtaberandi fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar greinast með eftirfarandi hætti í lok ársins:

Fjármálagerningar með fasta vexti	2023	2022
Fjáreignir	12.526.531	15.145.973
Fjárskuldir	(19.174.944)	(19.760.280)
	(6.648.413)	(4.614.307)

Fjármálagerningar með breytilega vexti

Handbært fé	82.956	23.606
Fjárskuldir	(8.054.667)	(5.555.619)
	(7.971.711)	(5.532.013)

Næmnigreining gangvirðis fjármálagerninga með fasta vexti

Fjármálagerningar samstæðunnar með fasta vexti eru ekki færðir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Því eiga vaxtabreytingar á uppgjörstigi ekki að hafa áhrif á rekstrarreikning félagsins.

Næmnigreining sjóðstreymis vegna fjármálagerninga með breytilega vexti

Hækkun á vöxtum um 100 punkta á uppgjörstigi 31. desember 2023 hefði lækkað eigið fé og afkomu ársins um 63,8 millj. kr. (2022: lækkað um 44,3 millj. kr.). Ef vextir hefðu lækkað um 100 punkta hefðu áhrifin verið þau sömu í gagnstæða átt. Þessi greining byggir á þeirri forsendu að allar aðrar breytur, sérstaklega gengi erlendra gjaldmiðla, haldist óbreyttar.

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálaeðrar áhættu og fjármálagerningar, frh.:
Önnur markaðsverðsáætta

Önnur markaðsverðsáætta félagsins er takmörkuð, þar sem fjárfestingar í skuldabréfum og eignarhlutum eru óverulegur hluti af starfsemi félagsins.

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði

Bókfært virði fjáreigna og fjárskulda í ársreikningnum er jafnt og gangvirði þeirra að undanteknum vaxtaberandi skuldum og skuldabréfaeign. Bókfært verð og gangvirði þeirra greinist með eftirfarandi hætti:

	2023		2022	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Skuldabréfaeign	12.526.531	12.200.620	15.145.973	15.145.973
Skuldir við lánastofnanir	27.229.612	25.772.014	25.315.899	25.772.014

Gangvirði vaxtaberandi skulda og skuldabréfaeignar er reiknað sem núvirði höfuðstóls og vaxta og er afvaxtað með áhættulausum vöxtum í viðeigandi mynt auk viðeigandi áhættuálags á uppgjörstegi. Áhættuálag var metið 50-300 bp í árslok 2023 (2022: 78 -168 bp) og var það byggt á þeim kjörum sem félaginu hafa boðist á markaði. Gangvirðisútreikningar vaxtaberandi langtímaskulda falla undir stig 2 í þrepaskiptingu gangvirðis.

Eiginfjárstýring

Það er stefna stjórnar samstæðunnar að eiginfjárstaða hennar sé sterk til að styðja við stöðugleika í framtíðarþróun starfseminnar. Eiginfjárlutfall samstæðunnar nam 62% í árslok 2023 (2022: 63%). Stjórn samstæðunnar hefur ekki sett sér markmið um lágmarks eiginfjárlutfall.

Samstæðunni ber ekki að fylgja ytri reglum um lágmarks eiginfjárlutfall. Við mat á eiginfjárlutfalli samstæðunnar er litið til bókfærðs eigin fjár.

Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	Fjáreignir færðar á afskrifuðu Aðrar Fjárskuldir		Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í gegnum rekstur Bókfært verð	
	Aðrar Fjárskuldir	kostnaðar-verði	rekstur	Bókfært verð
2023				
Eignarhlutir í öðrum félögum			84.438	84.438
Skuldabréfaeign		12.526.531		12.526.531
Viðskiptakröfur		3.354.325		3.354.325
Aðrar skammtímakröfur		324.115		324.115
Handbært fé		82.956		82.956
Samtals eignir	0	16.287.927	84.438	16.372.365
Vaxtaberandi skuldir	27.229.612			27.229.612
Viðskiptaskuldir	2.510.911			2.510.911
Aðrar skammtímaskuldir	1.429.911			1.429.911
Samtals skuldir	31.170.434	0	0	31.170.434

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálaeigar áhættu og fjármálagerningar, frh.:

	Aðrar Fjárskuldir	Fjáreignir færðar á afskrifuðu kostnaðar- verði	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í gegnum rekstur	Bókfært verð
2022				
Eignarhlutir í öðrum félögum			84.438	84.438
Skuldabréfaeign		15.145.973		15.145.973
Viðskiptakröfur		2.811.923		2.811.923
Aðrar skammtímakröfur		332.354		332.354
Handbært fé		23.606		23.606
Samtals eignir		18.313.856	84.438	18.398.294
Vaxtaberandi skuldir	25.315.899			25.315.899
Viðskiptaskuldir	2.635.292			2.635.292
Aðrar skammtímaskuldir	868.134			868.134
Samtals skuldir	28.819.325	0	0	28.819.325

29. Tengdir aðilar
Skilgreining tengdra aðila

Eigandi, stjórnarmenn, stjórnendur og félög og stofnanir í þeirra eigu teljast vera tengdir aðilar samstæðunnar.

Viðskipti við tengda aðila þ.m.t. íslenska ríkið og félög og stofnanir í eigu þess eru verðlögð eins og um ótengda aðila sé að ræða.

30. Þóknun til endurskoðanda

Þóknun til Ríkisendurskoðunar fyrrum endurskoðanda samstæðunnar á árinu 2023 nam 20,8 millj. kr. (2022: 22,9 millj. kr.) vegna endurskoðunar ársreiknings og könnunar árshlutareiknings. Þóknunir til Deloitte vegna endurskoðunar námu 5,4 millj. kr. á árinu 2023.

31. Fyrirtæki í samstæðunni

Eignarhlutar í dótturfyrirtækjum greinast þannig:

	Eignarhluti	
	2023	2022
Orkusalan ehf.	100,0%	100,0%
Rarik orkuþróun ehf.	100,0%	100,0%
Ljós- og gagnaleiðari ehf.	100,0%	100,0%

32. Atburðir eftir reikningskiladag

Það eru engir atburðir eftir reikningskiladag sem ber að greina frá í ársreikningnum.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem lýst er hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum félögum í samstæðunni.

a) *Grundvöllur samstæðu*

(i) *Dótturfélög*

Dótturfélög eru félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Samstæðan fer með yfirráð þegar hún ber áhættu eða hefur ávinning af breytilegri arðsemi af hlutdeild sinni í félaginu og getur haft áhrif á arðsemina vegna yfirráða sinna. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur. Reikningsskilaaðferðum dótturfélaga hefur verið breytt þegar nauðsynlegt hefur verið að aðlaga þær að reikningsskilaaðferðum samstæðunnar.

(ii) *Hlutdeildarfélög*

Hlutdeildarfélög eru þau félög sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar félagið ræður yfir 20-50% atkvæðisréttar. Hlutdeildarfélög eru færð í ársreikning samstæðunnar með hlutdeildaraðferð.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi og öðrum tekjum og gjöldum færðum á eigið fé hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð. Hlutdeildaraðferðinni er beitt frá því að veruleg áhrif nást og þar til þeim lýkur. Verði hlutdeild félagsins í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélagsins er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps er hætt nema félagið hafi gengist í ábyrgðir fyrir þessi félög eða fjármagnað þau. Ef hagnaður verður af rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

(iii) *Viðskipti felld út úr samstæðureikningnum*

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, staða milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

b) *Erlendir gjaldmiðlar*

(i) *Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum*

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörstegi. Aðrar eignir og skuldir, sem metnar eru á gangvirði í erlendri mynt, eru færðar á því gengi sem var í gildi þegar gangvirði þeirra var ákvarðað. Gengismunur sem þannig myndast er færður í rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningskilaaðferðir, frh.:

c) *Fjármálagerningar*

(i) *Fjármálagerningar aðrir en afleiðusamningar*

Til fjármálagerninga sem ekki eru afleiðusamningar teljast fjárfestingar í hlutabréfum, skuldabréfaeign, viðskiptakröfur, aðrar kröfur, handbært fé, lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiðusamningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki eru afleiðusamningar færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar samstæðan gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur samstæðunnar að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef samstæðan yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem samstæðan skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samstæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

Handbært fé samanstandur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Í skýringu 33(l) er gerð grein fyrir reikningskilaaðferðum vegna fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjármálagerningur er flokkaður sem fjáreign eða fjárskuld á gangvirði gegnum rekstrarreikning sé hann veltufjáreign eða veltufjárskuld eða ef hann er tilgreindur sem fjármálagerningur á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Fjármálagerningar eru tilgreindir á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning. Gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning. Beinn viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Til fjáreigna og fjárskulda á gangvirði í gegnum rekstur teljast markaðsverðbréf og eignarhlutir í öðrum félögum.

Aðrir fjármálagerningar

Aðrir fjármálagerningar, sem ekki teljast afleiðusamningar, eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun þegar við á.

d) *Hlutafé*

Almennt hlutafé

Kostnaður við útgáfu hlutafjár er færður til lækkunar á eigin fé.

Endurkaup á hlutafé

Þegar hlutir sem flokkaðir eru sem eigið fé eru keyptir er fjárhæð kaupverðsins, að meðtöldum beinum kostnaði, færð til lækkunar á eigin fé.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningskilaaðferðir, frh.:

e) Rekstrarfjármunir

(i) Færsla og mat

Rekstrarfjármunir, aðrir en virkjanir og dreifikerfi, eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem samstæðan byggir sjálf innifelur efniskostnað, launakostnað og annan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun, auk kostnaðar sem áætlað er að muni falla til við niðurrif eigna. Keyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur til að unnt sé að nýta vélbúnað er eignfærður sem hluti af þeim tækjabúnaði.

Þegar rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar og afskrifaðar miðað við nýtingartímamann.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er munurinn á söluverðinu og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning meðal annarra tekna. Þegar endurmetnir varanlegir rekstrarfjármunir eru seldir er endurmat þeirra meðal eigin fjár fært á óráðstafað eigið fé.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma.

Virkjanir og dreifikerfi samstæðunnar eru færð á endurmetnu kostnaðarverði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra á endurmatsdegi að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun frá þeim tíma. Endurmat þessara eigna er framkvæmt með reglubundnum hætti. Allar hækkanir vegna þessa endurmats eru færðar á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að teknu tilliti til tekjuskattsáhrifa. Afskriftir af endurmetnu kostnaðarverði eru færðar í rekstrarreikning. Við sölu, afskriftir eða niðurlagningu eignar er sá hluti endurmatsreikningsins sem tilheyrir viðkomandi eign færður á óráðstafað eigið fé.

(ii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

(iii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Virkjanir	60 ár
Veitukerfi	20-33 ár
Aðrir rekstrarfjármunir	5-50 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörssdegi.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

f) **Óefnislegar eignir**

(i) Viðskiptasambönd

Keypt viðskiptasambönd eru færð til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum línulegum afskriftum og virðisrýrnun.

(ii) Hugbúnaður

Hugbúnaður er færður á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum línulegum afskriftum og virðisrýrnun.

(iii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

(iv) Afskriftir

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma þeirra. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Viðskiptasambönd	10 ár
Hugbúnaður	5-10 ár

g) **Birgðir**

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á þann stað og í það ástand sem þær eru í á uppgjörsteggi. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum kostnaði við að selja vöru.

h) **Virðisrýrnun**

(i) **Fjáreignir**

Á hverjum uppgjörsteggi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign telst hafa rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eign verði lægra en áður var talið að teknu tilliti til væntrar þróunar efnahagslífsins.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti hins vegar.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega hver um sig með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum.

Virðisrýrnun fjáreigna er færð í rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

h) *Virðisrýrnun, frh.:*

(ii) *Aðrar eignir*

Bókfært verð eigna, að undanskildum birgðum og skatteign, er yfirfarið á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun þeirra. Sé einhver slík vísbending til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin.

Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum eignum eða hópum eigna. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna sem tilheyra einingunni. Virðisrýrnun endurmats eigna er færð á eigið fé til lækkunar á endurmatsreikningi að því marki sem nemur endurmati vegna þeirrar eignar. Virðisrýrnun umfram það er gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar er hreint gangvirði hennar eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eigninni.

Virðisrýrnun fyrri tímabila vegna annarra eigna er metin á hverjum uppgjörssdegi til að kanna hvort vísbendingar séu um að rýrnunin hafi minnkað eða horfið. Virðisrýrnun er bakfærð ef breyting hefur orðið á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki að bókfært verð eignar sé ekki umfram það sem verið hefði ef engin virðisrýrnun hefði verið færð.

i) *Hlunnindi starfsmanna*

(i) *Iðgjaldatengd lífeyriskerfi*

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

j) *Skuldbindingar*

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar samstæðan ber lagalega skyldu eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna fyrri atburðar og líklegt er að kostnaður lendi á því við að gera upp skuldbindinguna. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfjárflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

Niðurrifskostnaður

Samstæðan hefur áætlað kostnað við niðurrif núverandi línustæða. Áætlunin byggist á mati sérfræðinga. Niðurrifskostnaðurinn hefur verið núvirtur miðað við áætlaðan líftíma háspennulína samstæðunnar og er núvirt fjárhæð færð annars vegar til hækkunar á viðkomandi eign og hins vegar sem skuldbinding í efnahagsreikningi. Breyting skuldbindingar vegna núvirðingar og verðtryggingar er færð meðal fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningskilaaðferðir, frh.:

k) *Tekjur*

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og innheimtar mánaðarlega samkvæmt gildandi gjaldskrá. Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu vöru eða þjónustu.

Tekjumörk

Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin eru út af Orkustofnun í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65 frá 2003. Tekjumörkin byggja á rauntölum fyrri ára úr rekstri dreifiveitu, afskrift fastafjármuna, rauntöpum í dreifikerfi og arðsemi á bundið fé í dreifiveitu. Arðsemi dreifiveitu af dreifingu raforku skal vera sem næst vegnum fjármagnskostnaði, að teknu tilliti til skatta og að frátöldum verðlagsbreytingum. Arðsemi til grundvallar tekjumörkum skal vera jöfn hlutfalli milli annars vegar hagnaðar fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld en að fráðregnum sköttum (EBIT að fráðregnum sköttum) og hins vegar bókfærðs virðis fastafjármuna sem nauðsynlegir eru til reksturs dreifiveitunnar auk 20% af tekjumörkum síðasta árs til að mæta kostnaði af veltufjármunum. Við ákvörðun tekjumarka er ekki litið til raunverulegra fjármagnsliða. Gjaldskrá er ákveðin miðað við tekjumörk og áætlanir um raforkusölu á dreifiveitusvæðum samstæðunnar, annars vegar fyrir þéttbýli og hins vegar fyrir dreifbýli.

l) *Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld*

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum af fjárfestingum, arðstekjum, breytingum á gangvirði fjáreigna þar sem gangvirðisbreyting er færð í rekstrarreikning og gengishagnaði af erlendum gjaldmiðlum. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsúthlutun er samþykkt.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtakostnaði af lántökum, bakfærslu núvirðingar skuldbindinga, gengistapi af erlendum gjaldmiðlum, tapi af afleiðusamningum og virðisrýrnun fjáreigna. Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

Hagnaður eða tap vegna gengisbreytinga erlendra gjaldmiðla er fært nettó.

m) *Tekjuskattur*

Tekjuskattur á afkomu tímabilsins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann tengist liðum sem eru færðir beint á eigið fé eða liðum færðum meðal annarra tekna og gjalda færðra á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörssdegi.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign er metin á hverjum uppgjörssdegi og lækkuð að því marki sem talið er líklegt að hún nýtist ekki.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningskilaaðferðir, frh.:

n) Leigusamningar

Við upphaf samnings leggur samstæðan mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða heild ef hann felur í sér rétt til yferráða tiltekinnar eignar á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald. Við mat á því hvort leigusamningur felur í sér yferráð tiltekinnar eignar notar samstæðan skilgreiningu leigusamnings í IFRS 16.

Samstæðan sem leigutaki

Við upphaf eða breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar samstæðan endurgjaldinu á sérhvern leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hlutar fyrir sig. Fyrir leigusamninga um fasteignir hefur samstæðan hins vegar kosið að aðgreina ekki leiguhluta frá öðrum hlutum samningsins og færir þá sem einn leigusamning.

Samstæðan færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði, sem er upphafleg fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beins kostnaðar við öflun leigueignarinnar og áætlaðs kostnaðar við að taka niður og fjarlægja eignina, eða til þess að færa eignina eða umhverfi hennar í samt horf að loknum leigusamningi, og að frádregnum leiguilvilnunum sem samstæðan hefur fengið.

Leigueignin er afskrifuð línulega frá upphafi til loka leigusamningsins, nema þegar eignarhald flyst yfir til samstæðunnar í lok leigutímabilsins eða ef kostnaðarverð leigueignarinnar endurspeglar að samstæðan muni nýta sér kauprétt í lok leigutímabilsins. Í þeim tilfellum er leigueignin afskrifuð á nýtingartíma eignarinnar, sem er ákvarðaður með sömu aðferð og notuð er fyrir aðra fastafjármuni samstæðunnar. Jafnframt er virði leigueignar lækkað reglubundið um sem nemur virðisrýrnun hennar, ef einhver er, og leiðrétt vegna endurmats leiguskuldarinnar.

Leiguskuld er upphaflega færð við núvirði ógreiddra leigugreiðslna á upphafsdegi leigusamningsins. Greiðslurnar eru núvirtar með því að nota innbyggða vexti leigusamningsins, séu þeir tiltækir, en annars notar samstæðan þá vexti sem hún fær af nýju lánsfé. Að jafnaði notar samstæðan vexti á nýju lánsfé til núvirðingar.

Samstæðan ákvarðar vexti af nýju lánsfé með því að sækja vaxtaupplýsingar vegna ólíkra fjármögnunarleiða og gerir tiltekna aðlaganir til að endurspegla skilmála leigusamningsins og eiginleika eignarinnar sem er leigð.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í ákvörðun fjárhæðar leiguskuldar geta falið í sér eftirfarandi:

- Fastar greiðslur, þar með taldar leigugreiðslur sem eru samkvæmt eðli sínu fastar;
- Breytilegar leigugreiðslur tengdar vöxtum eða vísitölu, upphaflega áætlaðar miðað við vexti eða vísitölu á upphafsdegi;
- Fjárhæðir sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða samkvæmt hrakvirðistryggingu; og
- Kaupverð samkvæmt kaupréttarákvæði í leigusamningi þegar samstæðan telur nokkuð víst að hún muni nýta kaupréttinn, leigugreiðslur á valkvæðum framlengingartímabilum ef samstæðan er nokkuð viss um að hún muni nýta framlengingarheimildir og greiðslur vegna uppsagnar leigusamnings fyrir lok leigutímans, nema samstæðan sé nokkuð viss um að nýta ekki uppsagnarheimildir.

Leiguskuldin er færð á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta. Hún er endurmetin þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölu eða vöxtum, ef breyting verður á mati samstæðunnar á fjárhæð sem hún væntir að verði greidd samkvæmt hrakvirðistryggingu ef við á, ef samstæðan breytir mati sínu á því hvort hún muni nýta kaupréttarákvæði, heimildir til framlengingar eða uppsagnar leigusamnings eða þegar breyting verður á fjárhæð leigugreiðslu sem er í eðli sínu föst.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

n) *Leigusamningar, frh.:*

Samstæðan kýs að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga um lágvirðiseignir og skammtímaleigusamninga, þar á meðal um tölvubúnað. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

o) *Hagnaður á hlut*

Í ársreikningnum er sýndur grunnhagnaður á hlut og þynntur hagnaður á hlut fyrir almenna hluti í samstæðunni. Grunnhagnaður á hlut er reiknaður sem hlutfall afkomu, sem ráðstafað er til almennra hluthafa í samstæðunni, og vegins meðalfjölda útistandandi almennra hluta á árinu. Þynntur hagnaður á hlut er jafn grunnhagnaði þar sem samstæðan hefur ekki gert kaupréttarsamninga eða gefið út breytanleg skuldabréf.

p) *Starfsþáttayfirlit*

Rekstrarstarfsþáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda, að meðtöldum tekjum og gjöldum vegna viðskipta við aðra hluta samstæðunnar. Afkoma allra starfsþátta samstæðunnar er reglulega yfirfarin af forstjóra til að ákvarða hvernig eignum hennar er skipt á starfsþætti og til að meta frammistöðu þeirra.

Viðskipti milli starfsþátta eru verðlögð eins og um óskylda aðila væri að ræða.

Rekstrarafkoma starfsþátta, eignir og skuldir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfsþátt, auk þeirra liða sem hægt er að skipta skynsamlega niður á starfsþætti. Liðir sem ekki eru flokkaðir með einstökum starfsþáttum eru aðallega fjárfestingar og tengdar tekjur, lántökur og tengdur kostnaður, sameiginlegar eignir og tengdur kostnaður, auk frestaðs tekjuskatts.

Fjárfestingar starfsþátta eru kaup á rekstrarfjármunum.

q) *Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem hafa ekki verið innleiddir*

Nokkrir nýir alþjóðlegir reikningsskilastaðlar gilda um fjárhagsár sem hefjast eftir 1. janúar 2023 og er heimilt er að beita fyrir gildistöku þeirra. Samstæðan hefur hins vegar ekki innleitt nýja eða breytta reikningsskilastaðla fyrir gildistíma við gerð þessara reikningsskila.

Ekki er búist við að eftirfarandi breytingar á stöðlum og túlkunum muni hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

- Flokkun skulda sem skammtíma- og langtímaskuldir og langtímaskuldir með fjárhagsskilyrðum (breytingar á IAS 1)
- Samningar um birgjafjarmögnun (Breytingar á IAS 7 og IFRS 7)
- Leiguskuldbindingar í samningum um sölu og endurleigu (Breytingar á IFRS 16)
- Skortur á skiptanleika gjaldmiðla (Breytingar á IAS 21).

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Inngangur

Meginstarfsemi RARIK er rekstur dreifiveitu sem starfar skv. lögum nr. 65 frá 2003 og nær dreifiveitusvæðið til meginhluta landsins utan höfuðborgarsvæðisins, Vestfjarða, Árborgar, Vestmannaeyja og Reykjaness. Auk þess rekur RARIK fimm hitaveitur, jarðvarmaveitur í Búðardal, Blönduósi og Skagaströnd, Siglufirði og Höfn í Hornafirði og Nesjum og fjarvarmaveitu á Seyðisfirði.

Framleiðsla og sala rafmagns er í höndum dótturfélagsins Orkusölnunnar ehf. auk þróunar og uppbyggingar nýrra framleiðslukosta innanlands. Rarik Orkuþróun ehf. hafði umsjón með erlendu verkefni sem var selt til samstarfsaðila á árinu 2022 og Ljós- og gagnaleiðari ehf. hefur umsjón með ljósleiðurum sem lagðir hafa verið með jarðstrengjum. Dótturfélögin eru alfarið í eigu RARIK.

Helstu lög sem gilda um starfsemi Rarik eru raforkulög nr. 65/2003, orkulög nr. 58/1967 og lög um hlutafélög nr. 2/1995.

Stjórnarhættir

Stjórn RARIK leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og fylgir „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtök atvinnulífsins gáfu út og tóku gildi 1. júlí 2021. Leiðbeiningarnar eru aðgengilegar á vefnum leiðbeiningar.is. Stjórn setur sér starfsreglur, þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra. Núgildandi starfsreglur stjórnar voru staðfestar af stjórn þann 29. júní 2023. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á heimasíðu RARIK.

Áhættustýring og innra eftirlit

Hlutverk stjórnar samkvæmt starfsreglum er að setja markmið varðandi áhættur í starfseminni, ákveða mörk áhættutöku og byggja upp eftirlit með áhættum í rekstrinum, auk þess að fylgja eftir settum markmiðum. Áhættustefna RARIK var síðast endurskoðuð í febrúar 2022. Í skýringu nr. 27 er gerð grein fyrir áhættustýringu vegna fjármálagerna.

Innra eftirlit RARIK felur í sér skilgreiningu á rekstri, stjórnun og hlutverki fyrirtækisins, markmiðasetningu, upplýsingasöfnun og yfirferð þeirra upplýsinga sem verða til í kerfum fyrirtækisins um starfsemi þess, verklag og árangur samkvæmt settum markmiðum. Brugðist er við frávikum og fengin reynsla er nýtt í þróun og endurskilgreiningu starfseminnar. Stjórn félagsins framlengdi samning við Deloitte um innri endurskoðun fyrir árin 2020-2022 en fyrirtækið hefur annast hana frá árinu 2015. Samið hefur verið við KPMG um að annast innri endurskoðun 2024-2027.

Afkomumarkmið RARIK eru sett af stjórn fyrirtækisins. Mánaðarlega fer stjórn yfir rekstraryfirlit og stöðu í fjárfestingum, þar sem frávik frá áætlunum eru yfirfarin og skýrð. Framkvæmdastjórn fundar að jafnaði vikulega en hlutverk þess er m.a. að fara yfir öryggismál, rekstur fyrirtækisins, fjárhagsáætlanir, uppgjör og stöðu fjárfestinga. Svæðisráð er starfandi á hverju rekstrarsvæði og er því ætlað að samræma og samhæfa starfsemi innan svæðisins með heildarhagsmunum RARIK að leiðarljósi. Þannig er svæðisráðinu ætlað hafa eftirlit með árangri verkefna sem unnin hafa verið.

Í handbók fyrirtækisins, sem er aðgengileg á innri vef þess, eru margvíslegar verklagsreglur til að tryggja gott eftirlit með rekstrarkostnaði. Sömuleiðis eru umfangsmiklar verklagsreglur um tekjuskráningu, m.a. með ferilskráningu mæla og afstemmingu sölukerfis og bókhalds. Þá eru ýmsar verklagsreglur þar sem kveðið er á um hvernig þeir, sem eru fjárhagslega ábyrgir fyrir þeim verkum sem unnið er að, sinni reglubundinni skráningu og eftirliti með kostnaði verkanna og beri ábyrgð á skilum þeirra til uppgjörs.

Yfirlýsing um stjórnarhætti, frh.:

Stjórnskipulag

Stjórnskipulag RARIK samanstendur af stjórn móðurfélags, stjórnnum þriggja dótturfélaga og framkvæmdaráði móðurfélagsins. Starfsemi RARIK er skipt í þrjú kjarnasvið; veitukerfi, viðskiptaþjónustu og þróun og framtíð og þrjú stoðsvið; fjármál, viðskiptatækni og skilvirkni og mannauð og menning, auk stjórnarháttar og sjálfbærni sem heyrir undir forstjóra og er grundvöllur annarra sviða. Þá hefur stjórn kosið endurskoðunarnefnd en fer sjálf með hlutverk starfskjaranefndar.

Fjallað eru um samfélagslega ábyrgð og tengd málefni í viðaukanum ófjárhagsleg upplýsingagjöf og er vísað til þeirrar umfjöllunar.

Stjórn

Stjórn RARIK sinnir stefnumótun, eftirliti og töku meiriháttar ákvarðana í rekstri félagsins í samræmi við lagareglur sem gilda um stjórn félagsins. Stjórnin ræður forstjóra, staðfestir rekstrar- og fjárfestingaáætlanir, fer með málefni félagsins og annast stjórnskipulag rekstrar þess og að starfsemi sé jafnan í réttu og góðu horfi.

Í stjórn Rarik eru fimm eftirtaldir aðalmenn, allir kosnir á aðalfundi:

Ingunn Agnes Kro, Grafarholti, Reykjavík, formaður stjórnar, er fædd 1982. Hún er með BA og MA próf í lögfræði, MBA próf og próf í verðbréfamíðlun. Ingunn var framkvæmdastjóri Jarðvarma slhf. frá 2020-2023. Áður var hún framkvæmdastjóri skrifstofu- og samskiptasviðs Skeljungs, með ábyrgð á lögfræði-, markaðs-, kynningar og mannauðsmálum. Þar áður yfirlögfræðingur og regluvörður félagsins. Ingunn situr í stjórnnum Sjónvar-Álmennra trygginga hf., Iceland Seafood International hf., Freyju slhf., framtakssjóðs í umsjá Kvikú eignastýringar, og Votlendissjóðsins. Hún var fyrst kosin í stjórn RARIK ohf. árið 2023.

Eiríkur Rafn Rafnsson, Kiel í Þýskalandi, ritari stjórnar, er fæddur í Reykjavík 5. ágúst 1978. Hann er menntaður lögreglumáður og lauk BA-prófi í stjórn málafræði við Háskóla Íslands árið 2009. Hann starfaði sem lögreglumáður í Reykjavík og á Snæfellsnesi 2002-2006, rannsóknarlögreglumáður hjá lögreglunni á höfuðborgarsvæðinu 2006-2009 og lögreglufulltrúi hjá embætti sérstaks saksóknara 2009-2016. Var aðstoðarmaður þingflokks Pírata 2017-2021 og forstöðumaður stjórnsýslumála hjá Hopp ehf. 2022-2023. Starfar sjálfstætt við ráðgjöf um stjórnsýslu og stjórn mála. Var í framkvæmdaráði Pírata 2016-2017 og kosningastjórn Pírata fyrir alþingiskosningar 2016 og 2021. Hann tók fyrst sæti í stjórn Rarik ohf. árið 2023.

Valgerður Gunnarsdóttir, Húsavík, er fædd 1955. Hún er með BA-próf í íslenskum fræðum og almennum bókmenntum frá Háskóla Íslands, kennslu- og uppeldisfræði frá Háskólanum á Akureyri og Diplóma í stjórnun og forystu í skólaumhverfi frá Endurmenntunarstofnun Háskóla Íslands. Er skólameistari Framhaldsskólans á Húsavík og formaður stjórnar Minningarsjóðs Maríu Kristínar Stephensen. Situr í stjórn Hrauns í Öxnadal ehf. Var Alþingismaður Norðausturkjördæmis 2013-2017 og sat í fjárlaganefnd, allsherjar- og menntamálanefnd og var formaður umhverfis- og samgöngunefndar. Var jafnframt einn af varaforsetum Alþingis. Var fulltrúi í stjórnarskrárnefnd skipaðri af forsætisráðherra 2013-2016, átti sæti í Íslandsdeild Norðurlandaráðs 2013-2016 og formaður Íslandsdeildar Norðurlandaráðs 2017 og var varaformaður Íslandsdeildar Evrópuráðsþingsins 2016. Hún var fyrst kosin í stjórn Rarik ohf. árið 2018.

Thomas Möller, Garðabæ, varaformaður stjórnar, er fæddur 1954. Thomas er hagverkfræðingur frá Tækniháskólanum í Berlín og MBA frá Háskólanum í Reykjavík. Hann hefur starfað hjá nokkrum fyrirtækjum sem framkvæmdastjóri rekstrar- og markaðssviða. Hann rak eigið fyrirtæki Rými Ofnasmiðjuna ehf. áður en hann gerðist sjálfstætt starfandi rekstrarráðgjafi. Hann er varaþingmaður Viðreisnar. Thomas hefur verið stjórnarmaður í Íslandspósti, Reitum fasteignafélagi, Flugfjarskiptum, Landssímanum og Landspítalanum auk þess að vera formaður stjórnar Skóla Ísaks Jónssonar og Stjórnunarfélags Íslands. Hann hefur haldið námskeið um stjórnun og rekstur auk þess að hafa áður verið stundakennari við Háskólann í Reykjavík og Háskólann á Bifröst. Hann var kosinn í stjórn Rarik ohf. árið 2022.

Yfirlýsing um stjórnarhætti, frh.:

Sigfús Ólafsson, Reykjavík, er fæddur á Akureyri 20. maí 1974. Er með BA-próf í sagnfræði og spænsku frá Háskóla Íslands og meistaraþróf í Markaðsfræði og alþjóðaviðskiptum frá Háskóla Íslands. Vann hjá Loftleiðum Icelandic og Icelandair Group á árunum 2005-2015. Frá 2015 hefur Sigfús starfað fyrir fjárfestingarsjóðinn Castlelake. Sigfús sat í stjórn Þróunarsamvinnustofnunar Íslands frá 1996-2008, sat í þróunarsamvinnunefnd frá 2009-2013. Varamaður í stjórn Norræna þróunarsjóðsins frá 2013-2018. Hann var fyrst kosinn í stjórn Rarik ohf. árið 2023.

Stjórn Rarik ohf. hélt 15 fundi á árinu 2023 og var mæting stjórnarmanna 100% á fundina. Stjórnin hefur metið hæfi sitt og teljast allir stjórnarmenn óháðir félaginu, stjórnendum þess og eiganda.

Á árinu 2023 lagði stjórnin mat á störf sín sem m.a. var unnið með rafrænni könnun. Jafnframt var lagt mat á störf undirnefndar, þróun félagsins m.t.t. markmiða stjórnar, auk þess lagði stjórnin mat á störf forstjóra.

Framkvæmdastjórn og dótturfélög

Magnús Þór Ásmundsson er forstjóri RARIK. Hann er rafmagnsverkfræðingur að mennt, frá HÍ og DTU. Magnús Þór hóf störf hjá Rarik 2022. Áður hefur Magnús verið forstjóri Faxaflóahafna sf., forstjóri Alcoa Fjarðaáls og framkvæmdastjóri framleiðslu hjá Marel hf. Magnús hefur setið í stjórn Landsnets, stjórn HR, stjórn Tækniskólans og í stjórn Viðskiptaráðs. Hann er stjórnarformaður dótturfélaga RARIK; Orkusölnunnar ehf., Rarik Orkuþróunar ehf. og Ljós- og gagnaleiðara ehf. og situr í stjórn Orkufjarskipta f.h. RARIK. Hann situr jafnframt í stjórn ferðaþjónustufyrirtækisins Vök Bath ehf. á Egilsstöðum. Magnús hefur engin hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila eða fulltrúa eigenda RARIK.

Helga Jóhannsdóttir er framkvæmdastjóri veitukerfa og situr í framkvæmdastjórn RARIK.

Elísabet Ýr Sveinsdóttir er framkvæmdastjóri fjármálasviðs og situr í framkvæmdastjórn RARIK.

Egill Jónasson framkvæmdastjóri viðskiptaþjónustu og situr í framkvæmdastjórn RARIK.

Sigrún Birna Björnsdóttir er framkvæmdastjóri mannauðs og menningar og situr í framkvæmdastjórn RARIK.

Guðni Björgvin Guðnason er framkvæmdastjóri viðskiptatækni og skilvirkni og situr í framkvæmdastjórn RARIK.

Kristín Soffía Jónsdóttir er framkvæmdastjóri þróunar og framtíðar og situr í framkvæmdastjórn RARIK.

Magnús Kristjánsson er framkvæmdastjóri Orkusölnunnar, sem er dótturfélag RARIK.

Í dótturfélagunum Rarik Orkuþróun ehf. og Ljós- og gagnaleiðara ehf. er ekki starfandi sérstakur framkvæmdastjóri.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd RARIK var kosin af stjórn þann 1. júní 2023 og í henni sitja:

Sigurður Þórðarson, endurskoðandi, formaður,

Valgerður Gunnarsdóttir, stjórnarmaður í stjórn RARIK og

Sigfús Ólafsson, stjórnarmaður í stjórn RARIK.

Endurskoðunarnefnd RARIK hefur sett sér starfsreglur sem samþykktar eru af stjórn RARIK. Starfsreglur endurskoðunarnefndar voru samþykktar af stjórn 29. september 2022. Nefndin starfar í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga, lög nr. 3/2006. Nefndin hélt 12 fundi á árinu 2023, sem allir nefndarmenn mættu á. Auk þess átti nefndin fundi með stjórn Rarik og stjórn Orkusölnunnar.

Endurskoðunarnefnd skal leggja tillögur sínar fyrir stjórn RARIK og upplýsir stjórn um störf sín að minnsta kosti tvisvar á ári. Starfsreglur nefndarinnar eru birtar á heimasíðu RARIK.

Starfskjaranefnd

Stjórn RARIK fer með hlutverk starfskjaranefndar og voru málefni þess efnis tekin fyrir á fundi í september 2023. Starfskjarastefna er kynnt á aðalfundum félagsins og er aðgengileg á heimasíðu RARIK.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Inngangur

Yfirlit yfir ófjárhagslega upplýsingagjöf Rarik ohf. til samræmis við 66. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga og lög nr. 25/2023 um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar.

Lýsing á viðskiptalíkani RARIK ohf.

Tilgangur félagsins er að framleiða, dreifa og eiga viðskipti með raforku og varmaorku í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65/2003 og orkulaga nr. 58/1967 vegna hitaveitna, hvort heldur er í heildsölu eða smásölu, ásamt hverri þeirri starfsemi annarri sem nýtt getur rannsóknir, þekkingu eða búnað félagsins, sbr. lög nr. 25/2006 og 3. grein samþykka fyrir RARIK.

Meginþungi starfseminnar felst í dreifingu raforku um eigið dreifikerfi til viðskiptavina, en auk þess rekur fyrirtækið jarðvarmaveitur í Búðardal, á Blönduósi og Skagaströnd, á Siglufirði og á Höfn í Hornafirði og Nesjum, ásamt rafkyntri fjarvarmaveitu á Seyðisfirði.

Með tilkomu nýrra orkulaga var stofnað sérstakt dótturfélag, Orkusalan ehf., um framleiðslu og sölu raforku á vegum fyrirtækisins. Orkusalan ehf. tók til starfa í ársbyrjun 2007 og starfrækir sex virkjanir: Búðarár-, Grímsár-, Lagarfoss-, Rjúkanda-, Skeiðsfoss- og Smyrlabjargaárvirkjun.

Þróun og uppbygging orkukerfa er hjá öðru dótturfélagi; Rarik Orkuþróun ehf. (stofnað 2008) og þriðja dótturfélagið Ljós- og gagnaleiðari ehf. (stofnað 2009) hefur umsjón með ljósleiðurum sem lagðir hafa verið með jarðstrengjum.

Eignarhald og rekstrarform

RARIK samstæðan er eign ríkisins og rekin sem fjárhagslega sjálfstætt opinbert hlutafélag. Fjármálaráðherra fer með eignarhlut í félaginu fyrir hönd ríkisins. RARIK hefur einkaleyfi á sölu raforkudreifingar á Íslandi að undanskildu höfuðborgarsvæðinu, Akureyri, Suðurnesjum, Vestmannaeyjum, Árborg og Vestfjörðum.

Lagaumhverfi

Helstu lög sem gilda um starfsemi RARIK eru raforkulög nr. 65/2003, orkulög nr. 58/1967 og lög um hlutafélög nr. 2/1995, með áorðnum breytingum. Starfsemi Orkusölnunnar heyrir undir ákvæði samkeppnislaga nr. 44/2005.

Tekjumörk dreifiveitna

Gjaldskrá móðurfélagsins RARIK, tekjur og rekstrarkostnaður eru undir eftirliti Orkustofnunar sem úthlutar tekjumörkum – heimiluðum tekjum (sbr. raforkulög nr. 65/2003). Tekjumörk eru hámark leyfilegra árlegra tekna flutningsfyrirtækis og dreifiveitna til að mæta kostnaði og eru sett til fimm ára en uppfærð árlega.

Loftslagstengd áhrif og áhættur

Alþjóðlegar skuldbindingar Íslands í loftslagsmálum fela meðal annars í sér áherslu á orkuskipti í samgöngum á landi, láði og í lofti. RARIK gegnir mikilvægu hlutverki í orkuskiptum á landsvísu og hefur það áhrif á áherslur fyrirtækisins í framkvæmdum og forgangsröðun verkefna til langtíma litið.

Unnið var að breytingum á skipulagi RARIK á árinu og 1. október 2023 var innleitt nýtt skipurit sem felur í sér fjölgun framkvæmdasviða úr fjórum í sex: fjármál, mannauður og menning, viðskiptatækni og skilvirkni, viðskiptaþjónusta, veitukerfi, og þróun og framtíð. Í forgrunni verkefna þróunar og framtíðar verða þriðju orkuskiptin en það er hlutverk RARIK að gera þau möguleg á landsbyggðinni. Í því felst m.a. rýni og greining á framtíðarhögum dreifiveitu með nýjum orkukostum og smávirkjunum þar sem viðskiptavinir verða í ríkari mæli bæði viðtakendur og framleiðendur raforku.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Loftslagstengd áhrif og áhættur, frh.:

Eins og fram kemur í Aðgerðaráætlun RARIK í loftslagsmálum eru bein loftslagsáhrif af reglubundinni starfsemi fyrirtækisins fyrst og fremst losun gróðurhúsalofttegunda við þjónustu við kerfið, rekstur varaafls og orkuframleiðsla. RARIK vinnur samkvæmt áætlun um að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda.

Loftslagstengdar áhættur fela annars vegar í sér áhættur tengdar veðurfari og náttúruhamförum og hins vegar fjárhagsleg áhætta við fjármögnun nauðsynlegra innviða til að mæta orkuskiptum á landsvísu. RARIK er með margþættar viðbragðsáætlanir við vá, auk þess sem stefna fyrirtækisins í fjárfestingum felur m.a. í sér endurnýjun og uppbyggingu dreifikerfis á sem hagkvæmastan hátt að teknu tilliti til öryggis, skilvirkni, áreiðanleika afhendingar og gæða raforku.

Hlutverk og stefna

Hlutverk og kjarnastarfsemi

RARIK er veitufyrirtæki á sviði raforku og hitaveitu. Starfsemi RARIK myndar grunnforsendu búsetu og lífsgæða á starfssvæði félagsins. Hlutverk fyrirtækisins er að auka verðmætasköpun og lífsgæði viðskiptavina okkar með öruggri afhendingu á endurnýjanlegri orku og samfélagslega ábyrgum rekstri.

Framtíðarsýn

Við erum þekkingar- og þjónustufyrirtæki í fararbroddi sem starfar af ábyrgð og nýtir bestu fánlegu tækni með gagnkvæman hag að leiðarljósi.

Stefna

Að styrkja möguleika RARIK til að veita rétta þjónustu á réttum stað og tíma, með áherslu á stafrænar lausnir, áreiðanleika og öryggi.

Stefnuáherslur

Heildarstefna RARIK byggir á tilteknum grunnstoðum sem móta áherslur í rekstri og þróun félagsins til þess að standa við hlutverk og meginmarkmið í bráð og lengd:

- **Traust og samfélagslega ábyrg starfsemi** sem einkennist af traustum stjórnarháttum, rekstri og fjárhagsstöðu, sé til fyrirmyndar í umhverfismálum og hafi jákvæð áhrif á nærumhverfi sitt.
- **Skilvirk og áreiðanleg þjónusta** sem er gegnsæ og áreiðanleg og miðast við þarfir viðskiptavina.
- **Hagkvæmur og skilvirkur rekstur** sem miðar að framsýnum og hagkvæmum lausnum, góðri áhættustýringu og áherslu á öryggismál.
- **Eftirsóknarverður starfsvettvangur** þar sem jafnrétti er tryggt og starfsánægja er ríkjandi í krafti samkenndar og öflugrar liðsheildar.

Meginmarkmið RARIK og grunnildi:

- Lágmarka kolefnisspor og sóun á öllum sviðum.
- Skapa trausta undirstöðu orkuskipta.
- Móta hvetjandi menningu sem undirstöðu að góðum vinnustað.
- Einfalda viðskipti og þjónustu með stafrænum lausnum.
- Bæta hagkvæmni og áreiðanleika í rekstri og þjónustu.
- Þróa öryggismenningu og árvekni.

Gildi RARIK eru hugrekki, árangur og virðing. Við ætlum okkur að hafa hugrekki til að breyta rétt og horfa til framtíðar, ná árangri með drifkrafti og öruggum rekstri og leggjum ríka áherslu á að bera virðingu hvert fyrir öðru, viðskiptavinum og náttúrunni.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Stjórnarhættir

Stjórnskipulag Rarik ohf. nær til allrar starfsemi fyrirtækisins og byggist á forsendum samstæðuskipulags. Aðalfundur kys fimm menn í stjórn og tvo til vara. Forstjóri hefur á hendi daglega stjórn RARIK samstæðunnar í umboði stjórnar.

Spillingar og mútumál

RARIK gegnir mikilvægu þjónustuhlutverki og leggur áherslu á heiðarleika og ábyrgð í allri starfsemi sinni gagnvart viðskiptavinum og samfélaginu sem fyrirtækið starfar í. Þjónusta fyrirtækisins skal grundvallast á trausti og fagmennsku og einkennast af öryggi, vönduðum vinnubrögðum, sanngirni og heilindum í öllum samskiptum. Gerð er krafa um heilbrigða viðskiptahætti, löghlýðni og virðingu fyrir umhverfinu, bæði í öllu starfi innan fyrirtækisins og gagnvart samstarfsaðilum. Ólögmat og/eða ótilhlýðileg háttsemi er ekki liðin. Ekki hafa komið upp mál er varða spillingu eða mútur.

Á árinu 2023 var styrktarstefna RARIK samþykkt þar sem kveðið er á um að fyrirtækið styrkir ekki verkefni á grundvelli persónulegra hagsmuna eða viðskiptatengsla né heldur rekstur fyrirtækja, trúfélaga, stjórnaráflökka eða ferðalög einstaklinga.

Starfsfólk og stjórn RARIK forðast persónulega hagsmunaárekstra og ber að vekja athygli á því af fyrra bragði ef afgreiðsla mála á þeirra borði varða þeirra eigin hagsmuni. Starfsfólk RARIK skal leita samþykkis fyrirtækisins hyggist það taka að sér aðra launaða vinnu, taka þátt í atvinnurekstri eða sitja í stjórn fyrirtækis, samtaka eða sveitarfélags. Til staðar er skilgreint verklag við uppljóstrun starfsfólks um lögbrot eða ámælisverða háttsemi til samræmis við lög um vernd uppljóstrara nr. 40/2020 og gátt á innri vef fyrirtækisins fyrir ábendingar þessa efnis.

Ákvæði um keðjuábyrgð eru í öllum útboðsgögnum RARIK og siðareglur birgja RARIK eru aðgengilegar á vefsíðu fyrirtækisins. RARIK gerir þá kröfu til birgja sem sjá fyrirtækinu fyrir vörum og þjónustu að þeir uppfylli þau grundvallarviðmið sem fram koma í siðareglunum og efni þeirra er í grundvallaratriðum tiltekið í samningum RARIK við birgja.

Persónuvernd

Markmið persónuverndarstefnu RARIK er að tryggja að meðhöndlun RARIK á persónuupplýsingum sé í samræmi við grundvallarsjónarmið og reglur um persónuvernd og friðhelgi einkalífs, sbr. ákvæði laga nr. 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. RARIK heyrir undir ákvæði laga um opinber skjalasöfn nr. 77/2014 og hefur því skilaskyldu gagnvart Þjóðskjalasafni Íslands. Ekki hafa komið upp mál er varða brot á lögum um Persónuvernd.

Sjálfbærni

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna eru samþætt og mynda jafnvægi milli þriggja stoða sjálfbærrar þróunar; hinnar efnahagslegu, félagslegu og umhverfislegu. RARIK hefur tilkynnt fjögur verkefni á verkefnalista Stjórnarráðsins um heimsmarkmiðin.

RARIK hefur birt sjálfbærniyfirlit fyrirtækisins á vefsíðu þess frá árinu 2020. Sjálfbærniyfirlitið hefur tekið mið af leiðbeiningum NASDAQ en árið 2023 var sjálfbærniyfirlitið yfirfarið með tilliti til ESRS (European Sustainability Reporting Standards) og sett fram því til samræmis. Jafnframt er litið til GRI staðalsins (Global Reporting Initiative). Á árinu var endurtekin greining á sjálfbærnimati RARIK. Matið felur í sér að sjálfbærnistaða fyrirtækisins er metin út frá áhættu, stjórnun og árangri, og gefur heildræna yfirsýn á því hvernig rekstraraðili stendur í sjálfbærni og hvar helstu tækifæri liggja til að gera betur.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Lög um upplýsingagjöf um sjálfbærni og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar

Á árinu 2023 vann RARIK að innleiðingu Flokkunarreglugerðar ESB (2020/852 – 2022/EES /28/02). Reglugerðin tók gildi á Íslandi 1. júní 2023 með lögum nr. 25/2023, sem eru afturvirk til 1. janúar 2023, um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar. Tilgangur flokkunarkerfisins er að flokka atvinnustarfsemi eftir því hvort hún teljist umhverfislega sjálfbær byggt á viðmiðum sem koma fram í flokkunarreglugerðinni. Reglugerð þessi er í mótum og munu taka breytingum, því þarf að hafa það í huga við samamburð á milli ára. RARIK mun í fyrsta skipti leggja mat á og birta upplýsingar samkvæmt 8. grein reglugerðarinnar.

Lagt var mat á hvaða starfsemi er gjaldgeng (e. eligible) og fellur undir gildissvið reglugerðarinnar og farið yfir stöðu RARIK gagnvart skilgreiningum reglugerðarinnar á umhverfislega sjálfbærri atvinnustarfsemi. Niðurstöður greiningarinnar draga fram mikilvægi fyrirtækisins við að draga úr áhrifum loftslagsbreytinga. Starfsemi RARIK stuðlar verulega að fyrsta umhverfismarkmiði 9. greinar reglugerðarinnar: a) mildun loftslagsbreytinga og veldur ekki tjóni á öðrum markmiðum hennar. Á árinu 2024 verður unnið frekar með greiningu á hlítingu RARIK við flokkunarreglugerðina, m.a. við skrásetningu ferla í tengslum við lágmarksviðmiðin og við loftslagstengt áhættumat. Gjaldgeng starfsemi samstæðunnar skv. reglugerðinni er rekstur dreifikerfis raforku (NACE flokkun D35.13), rekstur hitaveitna (NACE flokkun D35.30) og raforkuframleiðsla dótturfélagsins, Orkusölnnar, með vatnsafla (NACE flokkun D35.11). RARIK er meðvitað um að starfsemin í hitaveitu getur fallið undir tvo gjaldgenga flokka samkvæmt skilgreiningum; annars vegar dreifingu fjarhitunar/-kælingar og hins vegar framleiðslu á varma/kælingu með notkun jarðvarmaorku. RARIK skráir gjaldgengi sitt undir flokknum dreifing fjarhitunar/-kælingar. Þetta er gert með fyrirvara um frekari endurskoðun á flokkun starfseminnar í samræmi við kröfur EU flokkunarkerfisins. Öll starfsemi samstæðunnar er á Íslandi.

Raforkudreifing D35.15	Rekstur hitaveitna D35.30	Raforkuframleiðsla með vatnsafla D35.11 – Dótturfélag samstæðunnar 4.5 Raforkuframleiðsla úr vatnsorku
<p>4.9 Flutningur og dreifing á raforku</p> <p>Lýsing: Uppbygging og rekstur dreifikerfa sem flytja raforku um háspennu-, meðalspennu- og lágspekkudreifikerfi.</p> <p>Mildun loftslagsbreytinga Verulegt framlag c. meðallosunarstuðull fyrir dreifikerfið, reiknaður út sem árleg heildarlosun frá orkuframleiðslu sem tengist kerfinu, deilt með hreinni</p> <p>árlegri heildar raforkuframleiðsla í því kerfi, er undir viðmiðunargildinu 100 gCO₂ e/kWh, mælt á grundvelli vistferils í í samræmi við raforkuframleiðslu viðmiðanir, yfir samfellt fimm ára tímabil,</p>	<p>4.15 Dreifing fjarhitunar/-kælingar</p> <p>Lýsing: Bygging, endurnýjun og starfræksla leiðslna og tilheyrandi grunnvirkja fyrir dreifingu hitunar og kælingar sem endar við aðveitustöð eða varmaskipti</p> <p>Mildun loftslagsbreytinga Verulegt framlag a. að því er varðar byggingu og rekstur leiðslna og tilheyrandi grunnvirkja fyrir dreifingu hitunar og kælingar uppfylli kerfið skilgreininguna á skilvirkum fjarhitunar- og fjarkælikerfum sem mælt er fyrir um í 41. Lið 2. gr. tilskipunar 2012/27/ESB,</p>	<p>Bygging eða rekstur raforkuvinnslustöðva sem framleiða raforku úr vatnsorku.</p> <p>Mildun loftslagsbreytinga Verulegt framlag a. raforkuframleiðslan er rennislístöð (e. run-of-river-plant) og er ekki með tilbúið uppistöðulón,</p>

Yfirlit yfir gjaldgengi RARIK og markmið um mildun loftslagsbreytinga

Reglugerðin kveður jafnframt á um að fyrirtæki greini og dragi fram veltu, fjárfestingarútgjöld og rekstrarkostnað sem tengist gjaldgengri starfsemi með beinum hætti og eru niðurstöðurnar birtar í þessum reikningi. Á árinu 2024 verður unnið frekar með greiningu á hlítingu RARIK við flokkunarreglugerðina, m.a. við skrásetningu ferla í tengslum við lágmarksviðmiðin og við loftslagstengt áhættumat.

Lykilmælikvarðar

Gefnar hafa verið út leiðbeiningar varðandi útreikning á lykilmælikvörðum flokkunarreglugerðarinnar. Hlutfall veltu, fjárfestingagjalda og rekstrargjalda er reiknað í samræmi við 8. grein reglugerðarinnar. Hafa ber í huga að leiðbeiningar þessar gætu tekið breytingum og gætu því haft áhrif á útreikninga í framtíðinni.

Velta

Heildarvelta fyrir árið 2023, eins og hún kemur fram í reikning þessum, flokkast sem 79% gjaldgeng starfsemi, RARIK flokkast 98% og Orkusalan 29% gjaldgeng. Sjá frekari hlutföll í töflu: Flokkunarreglugerð ESB – Velta.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Fjárfestingagjöld

Fjárfestingagjöld samkvæmt 8. grein reglugerðarinnar eru þau gjöld sem stafa af efnislegri og óefnislegri eign á rekstrarárinu fyrir afskriftir, niðurgreiðslur og endurmat, að undanskildum breytingum á gangvirði. Heildar fjárfestingagjöld sem við tengjum við flokkunarhæfa starfsemi nema 88% í samræmi við skýringar 12 og 13 Sjá frekari hlutföll í töflu: Flokkunarreglugerð ESB - Fjárfestingagjöld.

Rekstrargjöld

Reglugerðin flokkar rekstrargjöld þrengra en gildir um rekstrargjöld í reikningshaldslegum skilning, undir rekstrargjöld fellur beinn kostnaður sem er ekki færður til eignar, sem varðar þróun og rannsóknir, ráðstafanir vegna endurnýjunar bygginga, skammtímaleigu, viðhald og viðgerðir og önnur bein útgjöld vegna daglegs viðhalds varanlegra rekstrarfjármuna fyrirtækisins. Rekstrargjöld flokkast 50% sem flokkunarhæf starfsemi. Sjá frekari hlutföll í töflu: Flokkunarreglugerð ESB - Rekstrargjöld.

Áhættustjórnun

RARIK fylgir formlegu ferli áhættustýringar til að draga fram og stýra fjárhagslegri og ófjárhagslegri áhættu fyrirtækisins. Áhættur eru flokkaðar í fjóra meginflokka: Mannauð og starfsumhverfi, starfsemi og rekstur veitukerfa, fjármál og rekstrarumhverfi, og upplýsingaöryggi. Helstu áhættuþættir fyrirtækisins eru kortlagðir og áhrif þeirra á fjárhag, umhverfi, orðspor og mannauð metin, þær ráðstafanir sem eru gerðar eru skráðar og breytingum á verklagi fylgt eftir. Jafnframt hafa verið sett 26 lykilmarkmið um árangur í meginflokkum áhættustýringar RARIK. Aðgerðaráætlun RARIK í loftslagsmálum fjallar um og fylgir eftir áhættuþáttum og mótvægisáðgerðum í loftslagsmálum.

Aðlögun vegna loftslagstengdrar áhættu

Meginaðgerðir RARIK felast í styrkingu dreifikerfisins og strengvæðingu þess og er þess jafnan gætt að framkvæmdir hafi ekki neikvæð áhrif á fólk, náttúru, menningararf eða önnur viðmið. Jafnframt hefur RARIK gert viðbragðsáætlanir við helstu náttúruhamförum svo sem eldsumbrotum, öskufalli, jarðskjálftum, flóðum og óveðri og er með starfandi Neyðarstjórn.

Eftirlit RARIK með vatnsbúskapi hitaveitna á vinnslusvæðum er ítarlegt, bæði er fylgst reglulega með niðurdráttarmælingum ásamt því að árlega er framkvæmt vinnslueftirlit af ÍSOR þar sem efnasamsetning vatnsins er skoðuð, en breytingar þar geta gefið vísbendingar um breytingar á vatnsforðanum.

Ytri áhrifaþættir á rekstur RARIK ohf.

Ytri áhrifaþættir höfðu ekki teljandi áhrif á rekstur RARIK á árinu 2023. Framvinda nokkurra verkefna tafðist vegna viðvarandi efnisskorts og eins urðu tafir vegna kæru í tengslum við verðfyrirspurnarferli RARIK sem leiddi til þess að fresta þurfti nokkrum verkefnum til ársins 2024. Eldsumbrot á Reykjanesi hafa ekki haft áhrif á rekstur RARIK samstæðunnar. Skortur á afhendingu á skerðanlegri orku til kyndistöðva í upphafi árs 2024 mun auka kostnað

Félagslegir þættir

Mannréttindi

Mannréttindi skulu ávallt vera í fyrirrúmi og hvers konar ójöfnuður eða mismunun verður ekki liðin í starfsemi fyrirtækisins, hvort sem er inn á við eða út á við. Ekki er gefin út sérstök mannréttindastefna til viðbótar við þær reglur sem þegar eru til staðar og er ætlað að tryggja mannréttindi allra aðila sem koma að starfsemi RARIK, svo sem siðareglur RARIK og siðareglur birgja RARIK sem aðgengilegar eru á vef fyrirtækisins. Ákvæði RARIK um mannréttindi er auk þess að finna í samningum RARIK við birgja og verktaka. Jafnframt er til staðar skilgreint verklag um lögbrot eða ámælisverða háttsemi, auk jafnréttisáætlunar og viðbragðsáætlunar við einelti, kynbundinni og kynferðislegri áreitni og ofbeldi. Ekki hafa komið upp mál er varða brot á mannréttindum.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Starfsmannatengd mál

Meginmarkmið: Móta hvetjandi menningu sem undirstöðu að góðum vinnustað og þróa öryggismenningu og árvekni.

RARIK er með samþykktu starfsmannastefnu og jafnréttisstefnu, auk launa- og jafnlaunastefnu sem aðgengilegar eru á vef fyrirtækisins. Fyllsta jafnréttis skal ávallt gætt í starfsemi fyrirtækisins, óháð kyni. Allt starfsfólk skal njóta sömu tækifæra og kjara óháð kynferði og vera metið á eigin verðleikum. Hvers konar mismunun á forsendum kynferðis er í andstöðu við jafnréttisstefnu RARIK. RARIK er með vottað jafnlaunakerfi skv. ÍST 85:2012. Jafnréttisstjórnunarkerfi RARIK og jafnréttisáætlun styður við 5. heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um jafnrétti kynjanna.

Markmið RARIK eru að starfsfólk fyrirtækisins fái greidd jöfn laun óháð kyni og njóti sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf. Niðurstaða launagreininga á grunnlaunum og heildarlaunum innan samanburðarhæfra starfaflokka skal sýna minna en 2,5% óútskýrðan kynbundinn launamun. Samkvæmt launagreiningu 2023 er kynbundinn launamunur grunnlauna 3,9% þar sem laun kvenna eru lægri en laun karla. Kynbundinn launamunur heildarlauna mælist samkvæmt aðhvarfsgreiningu 0,1% þar sem laun kvenna eru lægri en laun karla.

Starfsfólk RARIK eru grunnstoð fyrirtækisins og gagnkvæm virðing og samvinna leggur bæði grunninn að árangursríku samstarfi þeirra og farsælli úrlausn verkefna. Ábyrgð á eigin verkum og fagleg vinnubrögð eru í fyrirrúmi auk þess sem öryggis skal gætt í öllum störfum. Starfsfólk skal vanda sig bæði til orða og athafna og gæta þess að samskipti einkennist af heiðarleika, umburðarlyndi og gagnkvæmri virðingu. Hvers konar einelti og mismunun er okkur ekki samboðin og verður ekki liðin. RARIK gerir reglulegar vinnustaðagreiningar á vísitölu starfsánægju og hvatningu, hollustu og tryggðar, auk sértækra greininga, með það að leiðarljósi að bera kennsl á það sem vel er gert og það sem betur má fara. Niðurstöðum slíkra mælinga er svo fylgt eftir með ýmsum hætti. Lágmarksviðmið RARIK um almenna starfsánægju og hvatningu er vísitalan 7,2, sem er markaðsvísitalan í þessum flokki. Ekki var lögð fyrir vinnustaðagreining árið 2023 enda hefði hún verið lögð fyrir á þeim tíma sem skipulagsbreytingin tók gildi. Reglubundin starfsþróunarsamtöl voru tekin upp hjá RARIK á árinu 2023, auk þess sem að gerð var úttekt á öryggisvitund starfsmanna. Á árinu 2023 var jafnframt gerð sú breyting að mannauðs- og menningarmál voru skilgreind sem sérstakt svið innan fyrirtækisins.

Markmið RARIK í öryggismálum er að allir komi heilir heim að vinnu lokinni. Stuðlað er að þessu markmiði með reglubundinni fræðslu og áherslum á fyrirbyggjandi aðgerðir m.a. með áhættumati og skýru verklagi. Tvö slys urðu á árinu þar sem fjarvist frá vinnu var lengri en vika.

Í upphafi árs 2023 var innleitt smáforrit fyrir ábendingar sem snúa að öryggismálum, gæða- og umhverfismálum og jafnlaunamálum.

Umhverfi

Meginmarkmið: Lágmarka kolefnisspor og soun á öllum sviðum.

Rarik ohf. hefur samþykktar umhverfis- og loftslagsstefnur sem aðgengilegar eru á vef fyrirtækisins. Stefna RARIK er að varúð skuli sýnd í allri umgengni þegar gengið er til verka og þess gætt að valda ekki spjöllum á náttúru landsins, mannvirkjum og sögulegum minjum. Verndun umhverfisins skuli ávallt höfð í fyrirrúmi við hönnun og mat á framkvæmdum og þjónustu á vegum fyrirtækisins og hönnun og framkvæmdir skulu miða að því að valda sem minnstri röskun á umhverfinu og lífríki þess. Umhverfisstjórnunarkerfi RARIK er skjalað til samræmis við ákvæði ISO 14000 staðalsins um umhverfisstjórnunarkerfi og er þar m.a. fjallað um áhættur og viðbrögð við frávikum.

RARIK samstæðan fer að lögum um umhverfismat áætlana og framkvæmda nr. 111/2021 eftir því sem við á sem og öllum lögum er varða leyfisöflun á framkvæmdasvæðum. Almennt er ekki er matsskylda á verkefnum móðurfélags RARIK, en í sumum tilfellum geta þau verið tilkynningaskyld til Skipulagsstofnunar.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Umhverfi, frh.:

RARIK ásamt öðrum veitufyrirtækjum innan Samorku samþykkti breytingar á útboðsskilmálum vegna jarðstrengja árið 2022 og felur nú einn af matsþáttunum á gæði tilboða í sér mat á upplýsingum um lífferilsgreiningu vörunnar, EPD staðfestingu hennar (Environment Product Declaration), kolefnislosun þjóðanda og áætlun um samdrátt í kolefnislosun. Breytingarnar styðja við heimsmarkmið 12 um ábyrga neyslu og framleiðslu, sem tekur meðal annars til ábyrga innkaupa.

Mengun

Helstu umhverfisáhrif af starfsemi RARIK felast í losun gróðurhúsalofttegunda og úrgangsmyndun, auk hættu á hugsanlegri mengun af völdum olíuleka. Markmið fyrirtækisins er að koma í veg fyrir umhverfisatvik af völdum starfsemi þess. Ekki urðu mengunarslys í starfsemi RARIK vegna olíuleka árið 2023, en 4 kíló af SF6 láku af rofasetti.

Stuðlað er að mengunarvörnum fyrirtækisins með skýrum öryggis- og framkvæmdareglum við vinnu við dreifikerfi raforku og hitaveitna.

Hringrásarhagkerfi

Í starfsemi RARIK er tekið tillit til hagkvæmrar notkunar aðfanga, endurnýtingar efnis og tækjabúnaðar og ábyrgar förgunar á úrgangi. Efni sem til fellur hjá fyrirtækinu er komið í farveg til endurnýtingar eða -vinnslu. Unnið er markvisst að því að draga úr úrgangi sem fer til urðunar og eru leiðbeiningar um flokkun úrgangs á hverri starfstöð. Markmið fyrirtækisins er að árið 2025 verði 95% af öllu sorpi sem fellur til í starfseminni flokkað. Árið 2023 var 97% sorps sem til féll í starfsemi RARIK flokkað. Markmið RARIK í úrgangsmálum styður við 12. heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um ábyrga neyslu og framleiðslu og markmið 13 um aðgerðir í loftslagsmálum.

Losun gróðurhúsalofttegunda

Markmið móðurfélags RARIK í loftslagsmálum er að kolefnislosun í umfangi 1 verði ekki meiri en 1.103 tCO₂ ígilda árið 2030. Markmiðið styður við 13. heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um aðgerðir í loftslagsmálum. Kolefnisspor RARIK er reiknað út samkvæmt skilgreiningu Greenhouse Gas Protocol og tengist það bæði beinni og óbeinni losun sem hlýst af starfseminni.

Móðurfélag RARIK keypti rúmlega 702 þúsund lítra af jarðefnaeldsneyti á árinu 2023, sem er tæplega 200 þúsund lítrum minna en árið 2022. Mestu munar þar um að ekki var skortur á skerðanlegri raforku til R/O veitna á árinu, enda fór losun vegna þeirra úr 726 tonnum árið 2022 í 33 tonn CO₂ ígilda árið 2023. SF6 fór jafnframt af einu rofasetti hjá RARIK og losun vegna þess nam 95,6 tCO₂ ígilda árið 2023. Heldur meira var keyrt af varaafli árið 2023 en árið á undan og jókst losun vegna þess úr 184 tonnum í 324 tonn CO₂, sem er aukning um 139 tCO₂. Þrátt fyrir þessa aukningu á losun vegna keyrslu varaafis dróst heildar kolefnislosun í umfangi 1 því saman úr 2.520 tonnum 2022 í 2.003 tonn CO₂ ígilda árið 2023. Minnkun kolefnisspors RARIK í umfangi 1 á árinu 2023 má því að verulegu leyti rekja til þess að ekki var skortur á skerðanlegri raforku til R/O veitna á árinu. Skortur á skerðanlegri orku felur í sér að grípa verður til olíukyndingar í staðinn. Í ljósi skorts á afhendingu á skerðanlegri raforku til R/O veitna á árinu 2024 má vænta þess að kolefnislosun RARIK í umfangi 1 muni aukast verulega á árinu 2024 frá árinu 2023.

Í aðgerðaráætlun RARIK í loftslagsmálum er gert ráð fyrir því að hætta kaupum á bifreiðum knúnum jarðefnaeldsneyti frá og með árinu 2023. Jafnframt munu verða skoðaðir valkostir við olíuknúið varaafli.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Losun gróðurhúsalofttegunda, frh.:

Kolefnisspor Orkusölnunnar var reiknað út samkvæmt skilgreiningu Greenhouse Gas Protocol og tengist það bæði óbeinni og beinni losun sem hlýst af starfseminni. Bein losun frá Orkusölnunni er sú notkun sem hlýst af notkun bifreiða og tækja í rekstri Orkusölnunnar ásamt notkun olíu á varaafli virkjana. Óbein losun Orkusölnunnar samkvæmt Greenhouse Gas Protocol er af völdum notkunar rafmagns, heitu vatni, losun vegna akstur bílaleigubíla, flugferðum og úrgangi. Heildarlosun orkusölnunnar árið 2023 var 67,4 tonn CO₂ ígilda. Flugferðir á vegnum fyrirtækisins vega stærstan þátt losuninni en heildarlosun vegna flugferða erlendis og innanlands var 44,8 tonn CO₂ ígilda eða 60 % af heildarlosun Orkusölnunnar. Olía á bíla og tæki dróst saman frá síðasta ári um 14 % en heildarkaup á olíu voru 6.193 lítrar.

Á árinu 2023 fékk Orkusalan vottun skv. umhverfisstjórnunarstaðlinum ISO 14001:2015 og öryggisstjórnunarstaðlinum ISO 45001:2018. Vottunaraðili er BSI á Íslandi.

Aðgerðaráætlun RARIK í loftslagsmálum

Stefna RARIK er að vera traust og samfélagslega ábyrgt fyrirtæki sem er til fyrirmyndar í umhverfismálum og hefur fyrirtækið sett sér markmið um að hafa helmingað kolefnisspor sitt í umfangi 1 árið 2030 miðað við 2019. Það sem út af stendur er kolefnisjafnað með kaupum á vottuðum kolefniseiningum. Aðgerðaráætlun RARIK í loftslagsmálum er rýnd og samþykkt af stjórn RARIK árlega og birt á vef fyrirtækisins og var þriðja útgáfa áætlunarinnar samþykkt í júní 2023. Kolefnisspor fyrirtækisins í umfangi 1 árið 2022 var kolefnisjafnað árið 2023, ásamt kolefnisspori vegna sorps, flugs og bílaleigu starfsfólks. Kolefnisbinding var að fullu í vottuðum kolefniseiningum.

Upplýsingar um árangur aðgerða eru reglulega kynntar stjórn og framkvæmdaráði, sem jafnframt samþykkja breytingar sem þarf til að áætlaður árangur náist.

Markmið Orkusölnunnar er að stuðla að ábyrgri afstöðu í loftslagsmálum með orkuöflun sem styður við orkuskipti í samgöngum og kolefnishlutlausum rekstri.

Orkusalan stefnir hátt þegar kemur að umhverfismálum og leggur mikla áherslu á að sýna gott fordæmi og vera til fyrirmyndar á því sviði. Orkusalan er kolefnishlutlaust fyrirtæki með tilliti til bindingar og má þar helst nefna skógræktarsvæði Orkusölnunnar við Skeiðsfossvirkjun. Aðgerðaráætlun Orkusölnunnar í loftslagsmálum snýst fyrst og fremst um að fylgja kolefnishlutleysi eftir frá ári til árs ásamt því að draga úr losun og auka mótvægisáðgerðir Orkusölnunnar.

Ófjárhagslegir frammistöðuvísar og lykilmælikvarðar

Markmiðasetning fyrirtækisins

Markmið fyrirtækisins eru bæði fjárhagsleg, sem og tengd gæðum þjónustunnar. Stjórn RARIK setur fyrirtækinu fjárhagsleg markmið sem fram koma í áætlanagerð RARIK, auk þess að samþykkja rekstraráætlun og fjárfestingaáætlun hvers árs. Fyrirtækið er jafnframt háð ákvæðum eftirlitsaðila um þjónustu og frammistöðu og hefur sett sér markmið um kennistærðir raforku, um spennugæði til samræmis við ákvæði þar um, sem og um orkumæla í notkun. Loks má nefna markmið og áætlanir jafnlaunakerfisins, markmið um kolefnishlutleysi RARIK og um flokkun úrgangs, auk markmiða um upplýsingaöryggi.

Frammistöðuvísar RARIK í loftslags- og umhverfismálum eru birtir á vef fyrirtækisins.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Upplýsingagjöf

Opinber birting skal byggja á réttum og skýrum upplýsingum til viðskiptavina um þjónustu fyrirtækisins, um leið og tryggð er greið og rekjanleg leið til að afgreiða fyrirspurnir og ábendingar um það sem betur má fara og fulls trúnaðar gætt um viðskiptahagsmuni. Viðskiptavinum er tryggður réttur til úrvinnslu kvartana í reglugerð nr. 1048/2004 og hefur Orkustofnun eftirlit með framkvæmd þeirrar úrvinnslu, ásamt því að vera úrskurðaraðili í ágreiningsmálum.

Úttektir og innra eftirlit

Hjá RARIK er unnið eftir stöðluðu verklagi til að tryggja öryggi, áreiðanleika og gæði þjónustunnar.

Áreiðanleikakönnunarferli

• Öryggisstjórnun raforkuvirkja – öryggi mannvirkja, starfsfólks, almennings og umhverfis

Öryggisstjórnun raforkuvirkja er skv. lögum nr. 146/1996 og reglugerð um raforkuvirki nr. 678/2009 með áorðnum breytingum. Öryggisstjórnun RARIK er árlega tekin út af skoðunarstofu skv. ákvæðum laga þar um.

• Áreiðanleiki veitumæla – öryggi viðskiptahátta og hagsmunir neytenda

Mælifræðilegt eftirlit með orkumælum er skv. lögum nr. 91/2006 um mælingar, mæligrunna og vigtarmenn og reglugerðum nr. 1061/2008 og nr. 1062/2008 um mælifræðilegt eftirlit með raforku- og vatnsmælum. Innra eftirlit með veitumælum er árlega tekið út af skoðunarstofu skv. ákvæðum laga þar um.

• Raforkugæði – afhendingaröryggi og spennugæði

Tekið er á afhendingaröryggi og spennugæðum hjá dreifiveitum í núverandi raforkulögum og í reglugerð nr. 1048/2004 um gæði raforku og afhendingaröryggi. Stjórnun raforkugæða er reglulega tekin út af skoðunarstofu skv. ákvæðum laga þar um.

• Jafnlaunavottun – jafnrétti

Lög 150/2020 um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna kveða meðal annars á um vottun launakerfis samkvæmt ÍST 85:2012. Jafnlaunakerfi Rarik ohf. er tekið út árlega af vottunarstofu.

• Upplýsingaöryggi – réttar og tiltækar upplýsingar

Stjórnkerfi upplýsingaöryggis RARIK byggist á ISO 27001 staðlinum, auk þess að taka mið af lög nr. 78/2019 um öryggi net- og upplýsingakerfa mikilvægra innviða og reglugerð nr. 866/2020 um öryggi net- og upplýsingakerfa rekstraraðila nauðsynlegrar þjónustu. Í lok árs 2023 fékk RARIK vottun samkvæmt ISO/IEC 27001:2017 stjórnunarkerfi um upplýsingaöryggi. Vottunaraðili var Crimson Security.

• Sjálfbærni – samfélagsleg ábyrgð

Óháð UFS sjálfbærnimat var unnið fyrir RARIK á árinu 2023 af greiningar- og matsfyrirtækinu Reitun.

• Sjálfbærni og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar

Á árinu 2023 var unnið að greiningu á starfsemi RARIK samstæðunnar til samræmis við lög nr. 25/2023 um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar. Greiningin var unnin í samráði við KPMG.

Endurskoðunarnefnd

Samkvæmt starfsreglum endurskoðunarnefndar RARIK, frá 29. september 2022, hefur nefndin m.a. eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, sem og eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits RARIK, innri endurskoðun og áhættustýringu. Nefndin fundar reglulega og upplýsir stjórn RARIK a.m.k. tvisvar á ári um störf sín og skilar til stjórnar árlegri skýrslu, þar sem m.a. er fjallað um hugsanlega veikleika í innra eftirliti í vinnuferli við gerð reikningsskila. Árlega er jafnframt gerð innri endurskoðun hjá RARIK skv. alþjóðlegum stöðlum IIA, alþjóðasamtaka innri endurskoðenda.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Umhverfi		Einingar	2020	2021	2022	2023	Breyt. frá 2022	GRI
E1-1 Aðgerðir til að draga úr loftslagsáhrifum								
E1-1 - E1-3	Aðgerðaráætlun í loftslagsmálum	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	305 1.2
E1-2 Stefnur til að draga úr loftslagsáhrifum								
E1-2	Formleg umhverfis- og loftslagsstefna	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	103-2
E1-3 Aðgerðir og fjárfestingar tengdar loftslagsstefnu								
E1-3	Heildarfjármagn sem fjárfest er í loftslagstengdum innviðum	Mkr.	2.580	2.564	3.012	3.019	0,2%	203-1
E1-3	Strengvæðingarhlutfall, móðurfélag	%	69%	72%	74%	77%	3%	
E1-3	Hlutfall rafbíla, móðurfélag 1)	%	2%	2%	2%	17%	15%	
E1-3	Hlutfall rafbíla, Orkusalan	%				57%		
E1-4 Markmið og mælikvarðar loftslagsstefnu								
E1-4	Hlutfallsleg minnkun GHG m.v. viðmiðunarár, Umfang 1, móðurfélag RARIK 2)	%	-24%	-13%	-10%	-28%	-19%	305-5
E1-4	Bein losun á dreifða kílóvattstund, móðurfélag	gCO ₂ íg	1,75	1,98	1,99	1,46	-26,7%	305-4
E1-4	Heildarlosun á framleidda kílóvattstund, Orkusalan	gCO ₂ íg	0,11	0,08	0,2	0,25	25,0%	305-4
E1-5 Orkunotkun								
E1-5	Bein orkunotkun: Jarðefnaeldsneyti, móðurfélag	MWst	8.285	9.115	9.577	7.467	-22,0%	302-1
E1-5	Jarðefnaeldsneyti, Orkusalan	MWst			69,6	58,8	-15,5%	302-1
E1-5	Óbein orkunotkun: raforkunotkun móðurfélags	MWst	139.904	101.931	104.148	112.078	7,6%	302-1
E1-5	Óbein orkunotkun: heitavatnsnotkun, móðurfélag 3)	MWst	2.279	2.085	2.480	2.708	9,2%	302-1
E1-5	Óbein orkunotkun: raforku/hitanotkun Orkusalan	MWst			1.000	1.185	18,5%	302-1
E1-5	Aðkeypt raforka á dreifða raforku, móðurfélag	kWst	0,12	0,08	0,08	0,08	2,1%	302-3
E1-5	Heildarorkunotkun miðað við stöðugildi, Orkusalan	MWst			42,8	45,5	6,3%	302-3
E1-5 Samsetning orku								
E1-5	Endurnýjanleg orka (raforka og heitt vatn) móðurfélag	%	94%	92%	92%	94%	2%	302-1
E1-5	Jarðefnaeldsneyti, móðurfélag	%	6%	8%	8%	6%	-2%	302-1
E1-5	Endurnýjanleg orka, orkusalan	%			93%	95%	2%	302-1
E1-5	Jarðefnaeldsneyti, Orkusalan	%			7%	5%	-2%	302-1
E1-5	Orkukræfni á tekjur móðurfélags 4)	kWst/mISK			8.800	8.078	-8,2%	302-3

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Umhverfi		Einingar	2020	2021	2022	2023	Breyt. frá 2022	GRI
E1-6 Losun gróðurhúsalofttegunda í umfangi 1, 2 og 3								
E1-6	Umfang 1, móðurfélag RARIK	tCO ₂ íg	2.118	2.427	2.520	2.003	-20,5%	305-1
E1-6	Umfang 1, Orkusalan	tCO ₂ íg	28	31	19,7	16,9	-14,2%	305-1
E1-6	Umfang 2, móðurfélag RARIK 5)	tCO ₂ íg	203	637	678	717	5,8%	305-2
E1-6	Umfang 2, Orkusalan	tCO ₂ íg			2,6	5,8	123,1%	305-2
E1-6	Umfang 3, móðurfélag RARIK	tCO ₂ íg	92	65	76	90	18,0%	305-3
E1-6	Umfang 3, Orkusalan	tCO ₂ íg			13	44,8	244,6%	305-3
E1-6	Losun per starfsmann, Orkusalan				1,4	2,5	78,6%	305-4
E1-6	Losun umfangs 1 á tekjur, móðurfélag	kgCO ₂ íg/m ISK			191	132	-30,6%	305-4
E1-7 Kolefnisbinding með vottuðum kolefniseiningum								
E1-7	Kaup á vottuðum kolefniseiningum, móðurfélag	fj VER* tonn	2.412	2.492	2.596	2094	-19,3%	
E1-7	Eigin kolefnisbinding, Orkusalan	tCO ₂ íg				122		
E2 Mengun								
E2-1, 2, 2-3	Stefna, verkferlar og markmið varðandi mengun	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	
E2-4	Olíumengun	Lítrar	-	0	0	0	Engin	306-3
E2-4	SF6 leki	Kíló	0	4	3	4	33%	306-3
E3 Vatnsnotkun								
E3-4	Heildarvinnsla úr holum hitaveitna, móðurfélag	m ³	2.310.010	3.110.282	3.322.294	3.295.262	-1%	303-5
E3-4	Vatnsnotkun, kalt vatn, móðurfélag 6)	m ³			20.905	23.175	11%	303-5
E3-4	Vatnsnotkun, heitt vatn, móðurfélag	m ³	53.182	48.484	56.171	58.195	4%	303-5
E3-4	Heildarvatnsnotkun, móðurfélag	m ³			3.399.370	3.376.633	-1%	303-5
E3-4	Heildarvatnsnotkun, Orkusalan	m ³			10.705	11.552	8%	303-5
E3-4	Vatnskræfni, notkun á mótí tekjum, móðurfélag	m ³ /mISK			257	223	-13%	
E4 Líffræðilegur fjölbreytileiki								
E4-2	Stefnur, verkferlar og markmið tengd líffræðilegum fjölbreytileika og vistkerfum	Já/Nei	já	já	já	já	Engin	3-3

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Umhverfi		Einingar	2020	2021	2022	2023	Breyt. frá 2022	GRI
E5 Auðlindir og hringrásarhagkerfi								
E5-1, 5-2, 5-3	Stefnur, verkferlar og markmið tengd notkun á auðlindum og hringrásarhagkerfinu	Já/Nei	Nei	Já	Já	Já	Engin	103-2, 306
E5-5 Flokkun og nýting úrgangs								
E5-5	Heildarmagn úrgangs, móðurfélag	tonn	879	879	1.038	982	-5%	306-3
E5-5	Endurvinnsla, móðurfélag	tonn	808	834	1.011	951	-6%	306-4
E5-5	Brennsla til orkuvinnslu, móðurfélag	tonn	5	5	3	13	304%	306-4
E5-5	Urðun, móðurfélag	tonn	67	41	23	18	-23%	306-5
E5-5	Heildarmagn óflokkuðum úrgangi, móðurfélag	tonn	71	45	27	31	15%	306-5
E5-5	Heildar hlutfall af óflokkuðum úrgangi, móðurfélag	%	8%	5%	3%	3%	Engin	
E5-5	Heildarmagn úrgangs, Orkusalan	tonn				3		306-3
E5-5	Endurvinnsla, Orkusalan	tonn				1		306-4
E5-5	Brennsla til orkuvinnslu, Orkusalan	tonn				1		306-4
E5-5	Urðun, Orkusalan	tonn				1		306-5
E5-5	Heildarmagn óflokkuðum úrgangi, Orkusalan	tonn				2		306-5
E5-5	Heildar hlutfall af óflokkuðum úrgangi, Orkusalan	%				71%		
U7.3	Notast fyrirtækið við viðurkennt orkustjórnunarkerfi	Já/Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Engin	103-2, 302

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Félagslegir þættir		Einingar	2020	2021	2022	2023	Breyt. frá 2022	GRI
S1 Eigin mannauður								
S1-1, 1-2, 1-3	Stefnur, verkferlar og markmið tengd mannauði, jafnrétti, starfsmannasamtölum og EKKO	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	103-2, 406
S1-6 Kynjafjölbreytni								
S1-6	Starfsmenn - Konur - móðurfélag	%	19%	19%	19%	20%	1%	102-8, 405-1
	Starfsmenn - Karlar - móðurfélag		81%	81%	81%	80%	-1%	
S1-6	Starfsmenn - Konur - Orkusalan	%		44%	44%	45%	1%	102-8, 405-1
	Starfsmenn - Karlar - Orkusalan			56%	56%	55%	-1%	
S1-6 Starfsmannavelta								
S1-6	Árleg breyting starfsmanna í fullu starfi, móðurfélag	%	10,70%	6,03%	6,25%	8,26%	2,01%	401-1b
S1-6	Árleg breyting starfsmanna í fullu starfi, Orkusalan	%			16,00%	10,91%	-5,09%	401-1b
S1-6 Hlutfall tímabundinna starfskrafta								
S1-6	Prósenta starfsmanna í hlutastarfi	%	3,60%	5,03%	5,20%	1,80%	-3,40%	102-8
S1-8 Kjarasamningar								
S1-8	Hlutfall starfsmanna fyrirtækisins sem fellur undir almenna kjarasamninga	%	100%	100%	100%	100%	Engin	102-41
S1-9 Fjölbreytnivísar								
S1-9	Stjórnendur - Konur - móðurfélag	%	21%	21%	21%	36%	15%	102-8, 405-1
	Stjórnendur - Karlar - móðurfélag		79%	79%	79%	64%	-15%	
S1-9	Stjórnendur - Konur - Orkusalan	%		40%	40%	50%	10%	102-8, 405-1
	Stjórnendur - Karlar - Orkusalan			60%	60%	50%	-10%	
S1-9	Hlutfall starfsmanna móðurfélags, yngri en 35 ára	%				15%		405-1
	Hlutfall starfsmanna móðurfélags, 35-50 ára					39%		
	Hlutfall starfsmanna móðurfélags, eldri en 50 ára					46%		
S1-9	Hlutfall starfsmanna Orkusölunnar, yngri en 35 ára	%				21%		405-1
	Hlutfall starfsmanna Orkusölunnar, 35-50 ára					59%		
	Hlutfall starfsmanna Orkusölunnar, eldri en 50 ára					21%		

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Félagslegir þættir		Einingar	2020	2021	2022	2023	Breyt. frá 2022	GRI
S1-14 Heilsa og öryggi								
S1-14	Fylgir fyrirtækið starfstengdri heilsustefnu	Já/Nei	Já	Já	Já	já	Engin	103-2, 403
S1-14	Hlutfall starfsmanna fyrirtækisins sem fellur undir heilsu og öryggisstefnu samstæðunnar	%	100%	100%	100%	100%	Engin	403-8
S1-14	Fjöldi alvarlegra slysa miðað við fjölda starfsmanna, móðurfélag	fj/fj	0,005	0,005	0,014	0,009	-0,005	403-9
S1-14	Hlutfall vinnustunda sem tapast vegna slysa og heilsubreysts (fjarvistir/ársverk), móðurfélag	fj/fj ársverka				3,3%		403-9, 403-10
S1-16 Launahlutfall forstjóra								
S1-16	Hlutfall heildarlauna forstjóra og heildarlauna miðgildis starfsmanna, móðurfélag	X:1	1,93	2,01	2,20	3,26	48,2%	102-38
S1-16	Hlutfall heildarlauna forstjóra og heildarlauna miðgildis starfsmanna, Orkusalan	X:1			1,98	2,12	7,1%	102-38
S1-16 Launamunur kynja								
S1-16	Launamunur kynja, hlufallslegur munur, móðurfélag	%	2,91% konum í óhag	2,65% konum í óhag	1,86% konum í óhag	3,9% konum í óhag	-2,0	405-2
S1-16	Launamunur kynja, hlufallslegur munur, Orkusalan	%				1,21% konum í óhag		405-2
S2 Starfsmenn í virðisikeðju								
S2-1	Fylgir fyrirtækið stefnu gegn barna- og nauðungarvinnu	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	103-2, 408, 409, 414
S2-1	Ber seljendum/birgjum að fylgja siðareglum	Já/Nei	Nei	Já	Já	Já	Engin	102-16, 103-2, 308, 414
S2-1	Hafa borist tilkynningar um brot á réttindum starfsfólks í virðisikeðju	Já/Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Engin	
S4 Viðskiptavinir								
S4-4	Fjöldi fyrirvaralausra truflana í raforkudreifikerfinu	fj	596	533	623	511	-18,0%	
S4-4	Truflanatilvik vegna veðurs, móðurfélag	fj	160	53	179	52	-70,9%	
S4-4	Skerðing til notenda vegna truflana í dreifikerfi raforku	MWst	329	119	254	90	-64,6%	
S4-4	Fjöldi öryggisbresta tengdum persónuvernd	fj	0	0	0	0	Engin	418-1

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Stjórnarhættir		Einingar	2020	2021	2022	2023	Breyt. frá 2022	GRI
GOV-1 Kynjahlutfall í stjórn								
GOV-1	Hlutfall kvenna í stjórn, móðurfélag	%	60%	60%	60%	40%	-20%	405-1
GOV-1	Hlutfall kvenna í stjórn, Orkusalan	%			33.3%	33%	Engin	405-1
GOV1 Óháði stjórnar								
GOV-1	Bannar fyrirtækið forstjóra að sinna stjórnarformennsku	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	102-23, 22
GOV-1	Hlutfall óháðra stjórnarmanna, móðurfélag	%	100%	100%	100%	100%	Engin	2-15
GOV-1	Hlutfall óháðra stjórnarmanna, Orkusalan	%			33,30%	33,30%	Engin	2-15
GOV-2 Upplýsingar um sjálfbærni til stjórnar, stjórnenda og eftirlitsaðila								
GOV-2	Hefur stjórn eftirlit með og/eða stjórnar loftslagstengdri áhættu	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	102-19, 20, 29, 30, 31
GOV-2	Gefur fyrirtækið út sjálfbærnisráskýrslu	Já/Nei	Já - Sjálfbærni yfirlit RARIK	Já - Sjálfbærni yfirlit RARIK	Já - Sjálfbærni yfirlit RARIK	Já - Sjálfbærni yfirlit RARIK	Engin 7)	2-22
GOV-2	Eru gögn um sjálfbærni að finna í skýrslugjöf til yfirvalda	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	2-22
GOV-2	Veitir fyrirtækið upplýsingar um sjálfbærni til viðurkenndra aðila með skipulögðum hætti	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	
GOV-2	Leggur fyrirtækið áherslu á tiltekin heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin 8)	
GOV-2	Setur fyrirtækið markmið og gefur skýrslu um framvindu heimsmarkmiða SP	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	
GOV-2	Er upplýsingagjöf um sjálfbærni tekin út eða sannreynd af þriðja aðila	Já/Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Engin 9)	102-56
GOV-3 Kaupaukar								
GOV-3	Fá framkvæmdastjórnar formlegan kaupauka fyrir að ná árangri á sviði sjálfbærni	Já/Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Engin	102-35

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Stjórnarhættir		Einingar	2020	2021	2022	2023	Breyt. frá 2022	GRI
G1 Stefna um fyrirtækjamenningu og viðskiptahætti								
G1-1	Fylgir fyrirtækið stefnu um siðferði/aðgerðum gegn spillingu	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	102-16, 103-2, 205
G1-1	Fylgir fyrirtækið mannréttindastefnu	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	103-2, 412, 414
G1-1	Fylgir fyrirtækið stefnu og verklagi um persónuvernd	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	418
G1-1	Fylgir fyrirtækið stefnu og verklagi um vernd uppljóstrara	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin	2-27
G1-5	Fylgir fyrirtækið stefnu og verklagi um styrktarveitingar	Já/Nei	Nei	Nei	Nei	Já	Samþykkt 2023	

Flokkun upplýsinga í töflunni í umhverfi (Environment), félagslega þætti (Social) og stjórnarhætti (Governance) byggir á fyrirmynd frá ESRS (European Sustainability Reporting Standard) sem gefnir voru út í drögum í nóvember 2023 af European Financial Reporting Advisory Group GRI vísar til Global Reporting Initiative

*VER: Verified Emissions Reductions, vottuð kolefnisbinding í tonnum

1) Flokkur 1: Sendibílar, pallbílar, jeppar og fólkubílar

2) Viðmiðunarár er 2019 þar sem Umfang 1 var 2790 tCO₂

3) Aukning 2022 þar sem upplýsingar um heitavatsnotkun á starfsstöð í Reykjavík bætast við

4) Öll orkunotkun móðurfélags (olía, rafmagn og hiti)

5) 100% upprunavottuð raforka

6) Upplýsingar um mælda vatnsnotkun eru ekki fáanlegar á öllu starfssvæði RARIK. Því er heildarmagn m3 vatns áætlað miðað við fjölda starfsmanna og gengið út frá mældu magni þar sem upplýsingar um mælda notkun liggja fyrir.

7) Sjálfbærniyfirlit RARIK hefur verið birt á vefsíðu RARIK frá 2020

8) Heimasíða verkefnisins: www.heimsmarkmidin.is - einu verkefni bætt við árið 2022: Flokkun og endurnýting

9) Úttektarskýrslur eru ekki birtar opinberlega

Flokkunarreglugerð ESB - Velta

Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	Heildarvelta (3)	Hlutfall veltu (4)	Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón („veldur ekki verulegu tjóni“)							Hlutfall veltu sem fellur að flokkunarkerfinu, ár N (18)	Hlutfall veltu sem fellur að flokkunarkerfinu, ár N-1 (19)	Flokkur (starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfis-markmiðum eða) (20)	Flokkur „(umbreyttingar starfsemi)“ (21)
				Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Líffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Líffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)	Lágmarks verndarráðstafanir (17)				
		pús. ISK	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	%	E	T
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR																				
A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)																				
Orkudreifing		-	0%														0%			
Hitaveita		-	0%														0%			
Raforkuframleiðsla		-	0%														0%			
Velta frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)		-	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	J	J	J	J	J	J	J	0%		0%	0%
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																				
Orkudreifing		14.023.552	68%																	
Hitaveita		792.366	4%																	
Raforkuframleiðsla		1.568.058	8%																	
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)		16.383.976	79%																	
Alls (A.1 + A.2)		16.383.976	79%																	
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR																				
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)		4.352.507	21%																	
Alls (A+B)		20.736.483	100%																	

Flokkunarreglugerð ESB - Fjárfestingagjöld

Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	Fjárfestingargjöld alls (3)	Hlutfall fjárfestingargjalda (4)	Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón („Veldur ekki verulegu tjóni“)						Lágmarks verndarráðstafanir (17)	Hlutfall fjárfestingargjalda sem falla að flokkunarkerfinu, ár N (18)	Hlutfall fjárfestingargjalda sem falla að flokkunarkerfinu, ár N-1 (19)	Flokkur (starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum eða) (20)	Flokkur „(umbreytingar starfsemi)“ (21)
				Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávaraudlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Lofslagsbreytingar (11)	Mótvægi við loftslagsbreytingum (12)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (13)	Vatns- og sjávaraudlindir (14)	Mengun (15)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)					
		<i>pús. ISK</i>	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	%	E	T
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR																				
A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)																				
Orkudreifing		-	0%														0%			
Hitaveita		-	0%														0%			
Raforkuframleiðsla		-	0%														0%			
Velta frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)		-	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	J	J	J	J	J	J	J	0%		0%	0%
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																				
Orkudreifing		6.485.493	83%																	
Hitaveita		287.658	4%																	
Raforkuframleiðsla		51.844	1%																	
Fjárfestingagjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)		6.824.995	87%																	
Alls (A.1 + A.2)		6.824.995	87%																	
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR																				
Fjárfestingagjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)		995.869	13%																	
Alls (A + B)		7.820.864	100%																	

Flokkunarreglugerð ESB - Rekstrargjöld

Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	Rekstrargjöld alls (3)	Hlutfall rekstrargjalda (4)	Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón („Veldur ekki verulegu tjóni“)						Hlutfall rekstrargjalda sem falla að flokkunarkerfinu, ár N (18)	Hlutfall rekstrargjalda sem falla að flokkunarkerfinu, ár N-1 (19)	Flokkur (starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum eða) (20)	Flokkur „(umbreytingar starfsemi)“ (21)	
				Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)					Lágmarks verndarstöðustærni (17)
		<i>pús. ISK</i>	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	%	E	T
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR																				
A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)																				
Orkudreifing		-	0%														0%			
Hitaveita		-	0%														0%			
Raforkuframleiðsla		-	0%														0%			
Velta frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)		-	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	J	J	J	J	J	J	J	0%		0%	0%
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																				
Orkudreifing		320.285	42%																	
Hitaveita		26.449	3%																	
Raforkuframleiðsla		30.393	4%																	
Rekstrargjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)		377.127	50%																	
Alls (A.1 + A.2)		377.127	50%																	
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR																				
Rekstrargjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)		380.706	50%																	
Alls (A + B)		757.833	100%																	